

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an.....Lei 180—
 Pe un jumătate an.....Lei 100—
 Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
 În streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-89
 ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-96

10 Noemvrie.

Azi se încheie un an de guvernare național-tărănistă. Un an de când regimul camarilei și-al mihailor a trosnit din străfunduri și și-a rupt iremediabil șira spinării în două.

Un an de sguduite și mari prefaceri în care s'au cimentat până azi doar **TE-MELIILE** întâpturilor definitive de mine.

Orice om cinstit și de bună credință recunoaște că s'a depus maximul de efort în această direcție. Țara a înțeles și înțelege că în Nov. trecut n'a fost vorba de o schimbare de guvern ci de **REGIM**. Și aceasta înseamnă că nu organele periferice și secundare ale vieții de stat au trebuit schimbate — ci printr'o operație dureroasă a trebuit înlocuit însuși **SCHIELETUL** pe care se răsima organizarea viu al statului.

Acest sistem osos nou, plin de măduvă și consistență sunt **LEGIILE** votate sub guvernarea național-tărănistă.

Legi într'adevăr multe, dar absolut necesare. Și pentru a înlătura în această privință o perimată acuză vom spune că da, legi au făcut și liberalii, însă pe când ei au legiferat pentru salvagardarea intereselor proprii, național-tărăniștii au legiferat pentru mărirea și fericirea țării! În desul legilor liberale s'au comis cele mai grozave tâlhării și abuzuri, pe când legile de sub guvernarea dlui Iuliu Maniu sunt menite tocmai să asigure liniștea internă și occidentalizarea politică a României.

Guvernul național-tărănesc nu e un guvern revoluționar. El a fost constituit prin voința poporului și a încrederii Înaltului Regenț. Concepția strict **LEGALISTĂ** a dlui Iuliu Maniu n'a admis nici o clipă cea mai mică abatere dela litera legii. Or, cum putea guvernul național-tărănesc să fie folositor țării dacă nu schimbă legile liberale? Căci altfel ar fi trebuit ca însuși dl Maniu să aplice aparatul legislativ strâmb și ruinzător al ciocoismului liberal.

Evident, deci că legile liberale au trebuit schimbate. După cum s'a și întâmplat. Și de fapt aici trebuie căutat timbrul specific al primei etape din guvernarea înțeleaptă a acestui guvern.

În al doilea rând trebuiesc subliniate bunurile suferite (libertatea civică cu toate nuanțele) pentru cari s'au jertfit în istoria omenirii milioane de oameni, ca ele să fie cinic batjocorite de guvernările liberale din trecut.

Cine nu-și aduce aminte de alegerile electorale ale dlor Duca Davidoglu, de morții dela Ruși, de bătăile sângeroase și baionetele jandarmilor?

A trebuit să vină guvernul desrobirii cetățenești ca românul să se poată bucura cu trup și suflet de fericirea că trăiește în România-Mare liberă.

A fost necesar ca să ia frânele acestei țări **UN OM** de talia dlui Iuliu Maniu nutrit de religia dreptății sociale și-a libertății ca să dispară foarfeca cenzurii, care ne sfărta gândurile și agenții stării de asediu care ne spionau pe la ferrești mișcările din casă.

A trebuit să vină guvernul național-tărănesc ca să salveze din ghiarele foamei populația nenorocită din Basarabia, să pună ordine în banul public prin noua lege a contabilității care deschide și o epocă nouă de responsabilitate a înbogățiților de peste noapte, să reabiliteze numele prost al țării în străinătate.

Desigur am putea face aici un bilanț care nu e nici într'o direcție deficitar. Dar țara știe totuși de bine ca și noi tot ce s'a făcut și se va face pentru asigurarea unor zile mai fericite și mai bune. Sunt, firește multe greutăți și piedeci de început. Până la urmă ele vor fi însă cu siguranță învinse. Pentru că noi credem într'un steag pe care e scris numele omu-

lui care nu ne-a înșelat niciodată. Numele dlui Iuliu Maniu.

10 Noemvrie e străns legat de acest nume drag unui neam întreg. Așa după cum 10 Maiu e legat de Regele Carol, 15 Maiu de Simion Bărnuțiu, războiul din urmă de Regele Ferdinand.

Și noi ne închinăm steagului acestuia pentru că în el întrezărim izbânda definitivă a neamului acesta în lupta pentru prosperare și fericire.

Pentru desăvârșirea României-Nou de mâine clădită pe temelii de granit — zi cu zi, începând din 10 Noemvrie 1928 — restim din suflet un tradițional:

CU DUMNEZEU ÎNAINTE!

BAZIL GRUIA.

Apărarea Coroanei.

In coloanele acestui tineresc ziar de luptă, am distrus idoli falși, am batjocorit lașitatea și imoralitatea unor oameni politici, dar niciodată nu ne-am atins de prestigiul Coroanei.

Noi am văzut și vedem în membrii familiei Regale ființe care trebuie să stee de-asupra frământărilor politice, atacarea lor fiind inadmisibilă.

Chiar de aceea ne-a revoltat adânc atacul nemernicului individ Damian în contra Înaltului Regent Principele Nicolae.

Dar revolta noastră se îndreaptă în primul rând contra celor ce finanțază revista, care a publicat escrementele unui mercenar: Tancred Constantinescu, fruntaș liberal și intim al lui Vintilă Brătianu.

Nu este pentru prima oară în istoria României, când liberalii, fiind în opoziție, atacă cu vehemență Coroana și Regele.

Ei confundau totdeauna loialitatea și patriotismul cu beneficiile nepermise ale guvernării. Indată ce cădeau în opoziție au început atacurile lașe în contra Regelui. Și azi încearcă acelaș joc, dar au uitat un lucru: în

trecut ei erau tari, și atacurile lor puteau intimida pe Domnitor, azi ei sunt slabi, și o națiune întregă apără Coroana și dinastia.

Se pare că vedem pe cei de bună credință, afirmând, că atacul laș al lui Damian nu este urzit în oficina partidului liberal.

Iată dovada: „Șeful“ Cipăianu a declarat decurând la Turda, într'un cerc intim, că se va produce în curând căderea guvernului pentru că „ceva“ va îndispune foarte mult pe Prințul Regent.

Atacul s'a făcut din ordinul și infamia liberalilor, dar căderea guvernului nu s'a produs și nici nu se va produce în apropiatul viitor, pentru că nici puterile ascunse, nici camarila nu mai poate rezista puterii națiunii întregi sprijinită în realizările sale sănătoase de Coroană și Regență.

Cerem ministrului de justiție să vegheze, ca bârfitorul Damian să ajungă acolo unde articolile din codul penal și legea Mărzescu trebuie să-l trimită.

„CHEMAREA“

A V I Z

Deoarece Lunia nu apare pe piața Clujului nici un ziar românesc „CHEMAREA“ în năzuința-i permanentă de servire cât mai rapidă și bogată a publicului — va apare începând chiar cu numărul de față Lunia. Ultimele știri economice, politice, sportive și de orice altă natură se vor putea găsi de azi încolo mai repede în „Chemarea“ care va apare întotdeauna Lunia la orele 4 p. m.

Cereți așa dar pretutindeni „CHEMAREA“.

Sărbătoarea democrației.

H. G. Wells, romancierul englez, a cărui imaginație nesățioasă a cultivat toate lumile pământene și cerești, însetat după o soartă mai bună pentru umanitate, vorbea acum doi ani, în jata unei elite europene, cu multă durere în suflet, despre criza în care se zbate democrația în ziua de azi. Și cuvintele lui erau ascultate cu multă înfrigurare pentru că veneau dela un om, care o dovedit de repetate ori că ține la această disciplină politică a vremurilor noastre.

Ce cerea el atunci, pentru ca democrația să renască din nou ca milica paserească a mulțimilor binefăcătoare rămăsă încă datoare dintr'o puternică înid să involbureze sufletele unei elite tinerești. Prin credință s'au revoluționat societățile în toate vremurile. Creștinii au dat aureolă divină idealurilor în realitate.

Și care oare dintre idealurile sociale merită mai mult decât cel democratic să umple sufletele de credință? Care dă atâta preț valorilor omenestii care le caută aceste valori pretutindeni și le face un rost în societate, mai mult decât democrația?... Care poate să stoarcă aurul sufletului românesc mai mult decât ea?

U. G. Wells căuta atunci o tinerime involburată de credința democratică... Dacă ar veni astăzi pe îndepărtatul colț de latinitate dela gurile Dunării și-ar vedea visul cu ochii. Ar găsi aici o elită tinerească care a ridicat în sufletele ei un alt sfânt idealului democratic, o tinerime gata oricând să-și dea cea mai de preț parte a vieții ei pentru vindicarea rănilor sufletești și trupesti a mulțimilor românești. Și bătrânul romancier poate ar renunța să mai fie un utopist...

Credințele au sfînși și zile de sărbătoare. Au de mulțori eroi, dar au și martiri... Noi am avut și din unii și din alții. Și suntem gata să mai adăugăm cruce roșii calendarului nostru!

Două dintre cele mai mari sărbători ale democrației românești trebuie să fie 6 Mai și 10 Noemvrie 1928.

Cea dintâi este Vinerea patimilor a scrâșnirii dinților, a străngerii pumnilor...

Cea de adoua este Dumineca Inverii, ziua măreată a triumfului credinței noastre.

Să ne amintim de ele în veacul veacurilor!...

În zilele lor să ne desfăcem piepturile pentru a ne umplea sufletul cu lamura cea mai pură a credinței noastre democratice.

TITUS BUNEA.

† Gheorghe Tripon.

Român neaoș, țaran chipș, înzestrat cu distinse calități sufletești, dotat cu o rară inteligență naturală, având astfel posibilitatea ca atât în viața-i particulară cât și cea publică cu o intuiție și perspicacitate sigură să despice răul de bine, imoralul de moral, necinstea de cinste, și cu seninătatea conștiinței curate și împăcate cu sine înaintând viguros pe potecile adevărului să rămână vesnic viu exemplu de urmat în fața semenilor săi.

Acesta a fost Gheorghe Tripon din Vultureni. Nimic deci mai natural, ca în urma măsurilor sale alese, a firii sale așezate și înțelegătoare să se bucure în fața sătenilor de o auctoritate necontestată și să devie sftetic nedisputat al acestora. Și el pe deplin constiu de influență, ce o exercita asupra fraților săi plugari, de eficacitatea rodnică a sfaturilor sale, de repercușiunea conduitei sale asupra ținutei celorlalți, era pururi omul prudentei, cumpătului și constanței. Era personificarea încarnată a adevăratului țaran român, a cărui suflet imaculat cu scârbă și august dispreț repugna orice tentativă mârșavă de a-i întina și păta conștiința și convingerea.

Și Gheorghe Tripon din Vultureni, acest țaran cinstit, acest Român de bine a fost răpus miseleste de către fârele sălbatice a bandeii de răufăcători, a hoților de drumuri mari, înregistrați în opinia publică sub pseudonimul de partid liberal. Zic pseudonim, deoarece adevăratul lor nume nu poate fi decât: **bandă**. Da aceasta este termenul expresiv pentru conglomeratul fermentilor purulenți.

ce mișună în pogacea de bălgar: partidul liberal. Anonimatul viețuitoarelor, cari în decurs de zece ani fără nici un scrupul, rușine și remușcare au jefuit țara, au supt sucii muncii noastre, au patronat nelegiuiri și imoralități, la cari nici cea mai palidă umbră de bună credință și intenție nu s'a putut observa în dirijarea treburilor publice, este imposibil să nu poarte în sine stigmatele răufăcătorilor, deci asociațiunea lor nu poate fi decât o asociație per deliquenti, dacă nu cumva e prea inexpresivă chiar și această denumire.

Logic dar, ca mafiștii potrivit înclinațiilor perverse să caute să extirpe oamenii de o vigurositate sufletească și conduită potrivnică lor. Ei, cari sunt încă pătați de sânge românesc, au dat signalul de a nu cruța pe cei, ce se opun lor. Și ca primă victimă a căzut vrednicul plugar Gheorghe Tripon din Vultureni.

Cu aceasta tristă ocazie scurt și categoric vă avertizăm răufăcătorilor să vă **astampărați**. Căci dacă provocarea voastră nu va înceta, vom da curs lavinei arzătoare, ce clocoțește în sufletele noastre și cu pucioasa urgenței publice vom stârpi vița și poroșița voastră.

Tu Român de bine, suflet cinstit și onest: Tripon Gheorghe, care ai căzut victimă credinței tale, dormi în pace. Noi cei plămădiți din același aluat ca și tine, pătrunși de aceleași curate sentimente față de neam și țară, animați de același dor ferbinte de a înțina cinstea și dreptatea în țară, având același credeu ca și tine, vom fi și rămâne la datorie.

Și te vom răzbuna!

Lupus in fabula

Debitele de presă ale „partidului istoric” poartă în ultimul timp stigmatul unei vădite enervări. E și firesc ca potrivit tradiției libérale spasmele disperării să fie pretuite la taraba lor de maculatură. (Căci niciări farsa politică și interesul mărunt nu și-au găsit expresii rău calculate și atitudini mai iertătoare decât în apendicele de plâpândă fosforescentă ale liberalilor. Dacă am răsfoi cu răgaz f.țuicile lor de dimineață și de seara am avea tabloul concret al ipocriziei celei mai respingătoare, al nerușinării și prostiei duse până la exces. In toate aceste epiderme de nesinceritate sub care se ascunde toată mizeria lor morală.

se sbate ființa lor buhavă și bolnavă în spasmele sfârșitului. Ei cari cu o provocatoare obrăncie și-au identificat partidul cu țara când au fost în joc calculele lor mărunte de coterie în interesată au fost în stare să compromită chiar numele țării pentru ca să-și salveze zona de operațiune murdare a partidului lor. Când d. Madgearu a fost lăudat de primministrul Angliei pentru tratamentul minorităților fa noi — foile libérale au protestat spunând că regnul minorităților la noi e mult mai aspru decât înainte. Iși poate orcine închipui această nebună uitare a datoriei morale ce o are orce român de-a face o propagandă favorabilă țării sale, își poate orcine închipui buna credință a oamenilor cari în numele naționalismului dau arme în mâna celor cari azi militează pentru revizuirea tratatelor. N'a existat și nu există om mare în politică și cultura românească să nu fi fost împoșcat cu cele mai mari insulte și ne cuviințe în foile acestea pline de rușine petntru țară, în aceste canale de scurgere a elucubrațiilor bătrăneții libérale. Filipescu, Take Ionescu, Maiorescu etc. iar azi d. Iorga n'au fost arătați ca vânduți streinilor, când în realitate ei nutreau cea mai caldă iubire de țară, când de fapt ei au fost în război sprijinul naționalismului constructiv. Istoria a fixat fidelă în cadrele aureolei numele eroilor și în fa-

ța opinie, publice foile libérale au fost ținute la stălpul infamiei.

Partidul național-țărănist n'a fost acuzat deasemenea de vândut Moscovei, Bulgariei, Ungariei etc. spre a-i discredita popularitatea crescândă? Și s'a dovedit că toate aceste nerușinări au fost izvorâte din optica îngustă a partidului, din frica enormă ce-i cuprindea la gândul că vor trebui să părăsească locurile de unde au adus ruina țării.

Toate trambulinele libérale pline de ipocrizia de totdeauna — sunt pline de astădată de vehemente proteste contra violenței. Intrușirile lor sunt zădărnice, camenii bătutei zic ei — pe când în realitate nu ei au ucis un țaran în județul Cluj? In afară de acest fapt protestele lor sunt legitime și sincere? Dar timp de 10 ani de guvernare exclusiv liberală ce-au însemnat zădărniciile sistematice a intrușirilor, ce-au însemnat schingiuirile alegătorilor, crimele și jafurile electorale? Contra cui protestează liberalii dacă nu contra propriei lor națiuni? Liberalii și-au uitat sfidarea aruncată în conștiința țării timp de 10 ani. Ei cred că s-au uscat lacrimile celor bătutei și sângele celor ucși. In sufletul țării acesteia sunt mereu prezente și protestele libérale de azi cad ca o monumentală obrăncie. Câteva gesturi izolate rămân neobservate pe lângă mexicanismul electoral al liberalilor. Noi am voi să vedem în sufletul dușmanilor de ieri o umbră de conștiință dreaptă, un simț al datoriei morale ca din învățămintele propriilor greșeli să extragă gândul bun și judecata dreaptă a realităților. In locul acestora citim mereu în foile lor adevărul etern al reeditării lupului în fabulă. Inr-adevăr ce simț moral mai putem aștepta dela cei cari au terorizat și-au minat țara timp de 10 ani?

Am cunoscut odată un om care toată viața a luptat contra prostiei. La sfârșitul vieții a ajuns în luptă cu sine însuși. Omul acesta se numeste Vintilă Brătianu.

I. M.

Patruzeci de ani de apostolat

Zilele acestea dl profesor N. Iorga a implinit 40 de ani de profesorat. Strălucitul și cel mai autentic reprezentant al rasei și culturii românești contemporane, dascălul generației eroice care a închiegat unitatea noastră națională se găsește în aceste fertice clipe tocmai în cel mai înalt grad al învățământului nostru superior: dl prof. Iorga este rectorul Universității din București.

Nici nu se putea o răsplată mai aleasă și mai bine meritată pentru apostolul care a îndrumat 40 de ani în șir câteva generații de studenți pe drumurile luminii. Dar în acelaș timp dl Nicolae Iorga este răsplătit de admirația și recunoștința unui neam întreg, căruia și-a închinat generos toată bogăția distinseilor însușiri cu cari l-a înzestrat Dumnezeu.

Istoric de mare anvergură, chiar cel mai de seamă între istoricii Europei de azi, critic și orator neintrecut, dramaturg și poet, profesorul Nicolae Iorga este azi omul providențial care ne reprezintă culturalicește în cel mai înalt grad.

Noi generația tânără din Ardealul desrobbit dorim dlui profesor Iorga sănătate îndelungată, pentru a putea și de azi încolo munci tei cu atâta foles pentru binele și strălucirea neamului românesc.

„CHEMAREA”.

Scrisori din Viena

Năzuințe și idealuri

Dintre marii pesimiști ai gândirii omenеști, poate singur scriitorul rus Andrejew a fost acela, care a zugrăvit în culorile cele mai deprimante, i-vit în culorile cele mai deprimante, i-vișii omenеști. Cine cunoaște filozofia fatalistă a acestui scriitor unic poate: filozofie cuprinsă în întregime în piesa sa „Viața Omului”, nu va putea uita niciodată atmosfera sumbră ce planează asupra bietei omenеști dela naștere și până la moarte, momentele importante, idealurile unei vieți omenеști fiind descrise în nota vădită a ridicolului și inutilului.

Și iată că azi, în veacul vitezei, în vârtoarea de toate zilele, găsim o aplicație grotescă și paradoxală a acestor doctrine fataliste. Vulgul e pesimist, găsește viața grea, de nesuportat și inutilă. — însă ca individ. Omul nu se mai poate împăca și obișnui cu conștiința de a trece heobservat prin acest univers și năzuința spre personalitate a ajuns azi direct o ramură comercială.

„Și nu este acesta oare un fenomen îmbucurător — vor întreba teoreticianii optimiști — că omul tinde spre ideal spre nemurire? Iată începutul adevăratei înaintări a omenirii!

Fenomenul însă are un substrat care nu poate fi nicidecum numit ideal.

După apariția epopei — astăzi deja celebră — a războiului. „Pe frontul de Vest nimic nou”, de ex. au crescut tabere de scriitori și critici, ea bureții după ploaie vara, și toți aceștia n'au răvniit la succesul moral, la faptul că autorul și-a asigurat locul în Parnas, ci numai la beneficiul material ce a rezultat din această operă.

Va să zică celebritate, însă cu franci. Ideal care nu e altceva, decât năzuința comercială. Și această speculă a celebrității e atât de febrilă, că pentru unii a devenit o a doua natură, relatând zilnic în cercuri de prieteni, încasările făcute de cutare sau cutare scriitor cu câte o carte, și numai astfel are viața rost.

Dar așa!?... și cu un oftat greu scot din geantă file întregi purtând producția ideal-năzuință, menită să le deschidă și lor odată și odată fluviul de aur. Și nimeni nu știe, că sunt între aceștia „scriitori” și de aceea, cari n'au remușcări, nestind despre un Tolstoi, Shaw sau Anătole France de ex.

Inaintăm deci sau degenerăm!?.. Viena, Nov. 1929.

BANDU HORATIU.

Cărți noi.

„Dreptul penal al minorilor”

de Dr. C. Nesselrode.

A apărut „Dreptul penal al minorilor” de Dr. C. Nesselrode, judecător la tribunalul Oradea.

Acest manual pe 382 pagini tratează nu numai dreptul penal publicând toate legile și procedura în legătură cu cauzele minorilor, și desvoaltă pe larg activitatea societăților de binefacere și a d-lor preoți, învățători, profesori, avocați, medici, pretori, primari și notari ca orgâne benevole ale instanțelor minorilor.

Lucrarea de mai sus este indispensabilă acelor cari se interesează de soarta copiilor orfani și au cuvânt în orânduirea treburilor sociale, iar experiențele — judecătorului minorilor — publicate ne dă o încurajare și o îndrumare cum să procedăm în mod corect.

Manualul de mai sus este o valoroasă lectură a bibliotecilor publice și școlare, mai de parte face și o propagandă socială de a atrage atenția celor în drept asupra chestiunilor vitale a societății și a viitorului națiunei.

„Fata Vornicului Oana”

roman de Mihail Gaspar.

Dr. Mihail Gaspar pe care-l cunoaștem după alte lucrări de mai înainte „Blestem de mamă” și „Domnișoara Marta” face prin acest roman dovada reală a unui talent în plină creație literară. Vrednicul preot și scriitor care este d. Mihail Gaspar ne evocă în „Fata Vornicului Oana” vremurile cele mai sbuciumate ale Moldovei când pentru poftele de mărire se sacrificau fără nici un menagement ființele cele mai scumpe. Romanul dlui M. Gaspar merită toată lauda. Il recomandăm călduros tuturor.

Dr. Ioan Quai, fruntaș chemărist din Beiuș și-a celebrat în 9 c. cununia religioasă. Nași au fost: dna și dl Dr. I. Maiorescu prefect de Bihor. Sincere felicitări!

Pentru cetitori.

Numărul de azi al ziarului nostru, dorind a ne informa cât mai fidel cititorii asupra evenimentelor de Duminecă, a apărut în 8 pagini. Am făcut această jertfă fără nici o reclamă de-altfel, singurul nostru îndreptar fiind servirea promptă și conștiincioasă a cetitorilor și prietenilor noștri.

Expoziția de pictură Tr. Bilțiu-Dăncuș

Apreatul pictor Tr. Bilțiu-Dăncuș a deschis în sala Prefecturii județului o bogată expoziție de tablouri, cari fac dovada unui real și sprinten talent artistic. Publicul clujan poate cerceta zilnic această expoziție între orele 10—1 a. m. și 3—8 p. m. până la 17 Noembrie. Tablourile pictorului din Nordul Ardealului Tr. Bilțiu-Dăncuș ne îmbucură că pictura românească n'a murit încă, ci promite să ne surprindă cu lucrări de valoare și creație reală.

Cum se încasează abonamentul în Mexico

Și în Mexico sunt abonați de foi, cari nu-și plătesc la timp taxa de abonament. După ce apelurile făcute în foaie către restanțieri nu au nici un rezultat, nici chiar după ce a fost un încasator la ei, gazeta publică o înștiințare cam în felul următor: „Senor (domnul) Jose Carandillas e rugat să aibă bunăvoința de-a trece pe la biroul nostru spre a plăti taxa de abonament”. Dacă nici în urma acestui apel, cel cu pricina nu plătește abonamentul, publică fotografia datorășului și roagă pe cetitori să-i spună, că persoana, care seamănă cu fotografia, ar face un bun serviciu foii, dacă va plăti taxa. Rar vr' unul, care să nu plătească acum.

Și noi avem un număr de astfel de restanțieri, dar nu le vom publica fotografia, ci vom lua alte măsuri, cari ne vor procura taxa de abonament.

Unul care injură.

Di Duică, mops-ul liberalilor localnici a fost ieri în notă. A injurat ca și toți ceilalți sărbătoriți cu ouă clocite, însă ceva mai caraghios. Omul „politic” cu frumoase însușiri camleoniste, a injurat cu spume la gură pe acei, cărora ieri le aducea osanale, și a tămbăiat cu pocloneli de temene-giu pe tovarășii săi de azi, pe cari cu o zi înainte îi dorea spânzurați. De altcunm minuscula personalitate a foiletonistului dela fițuica liberală din Cluj nu impresionează pe nimeni. Moșneagul nu e luat de nimeni în serios. Noi îl notăm fiindcă ni-e milă de bătrânețea lui și cu o firească dragoste creștinească, semnalăm această comedie tragică a cărui erou caraghios e dl Duică. Las', că nu-i stă rău decorat cu ouă clocite alături de dl Goangă, dictatorașul dela căminul „Avram Iancu”. Totuși îl menționăm fiindcă liberalii își bat joc de dânsul, satisfacându-i răutatea înăscută. Voiajorul politic și foiletonistul cu pretenții de critic literar, injură tot ce-i stă în cale, și de aceea-i întrebuițat ca o unealtă de câțiva tovarăși din partid. Face instigare printre studenți îndemnându-i la disordini, injură pe profesori, cărora le-a ajuns coleg numai de catedră, și se crede cel mai destept om din România. Acest om de un bizantinism bolnavicios, să erijează în moralizator și indicator de patriotism, în timp ce dela catedră pe care o ocupă, nu face decât să împrăstie printre studenți ura și dispreț pentru tot ce-i românesc.

În capul acestui moșneag nu există poet, romancier, moralist, dramaturg, sau orice marcă de literat în România, afară de el singur. Și acestea le spune de la catedra studenților — cari noroc că nu-l iau în serios. Ți-se face milă de omul care poartă în suflet atâta răutate, dar nu poți să te desbaeri de un îndreptățit sentiment de revoltă, contra corifeilor liberali, cari își bat joc într'un mod așa de puțin omenos de el, punându-l peste tot să se dea în spectacol prin prostiile ce le spune, și prin atacurile veninoase și neîntemeiate pe cari le aduce adversarilor partidului liberal. E tragic cum se zbate acest om, luptându-se aidoma cavalerului tristei figuri cu presupușii adversari, cari sigur nu-l iau în serios, în timp ce vulpea lepădată și celelalte gonganii din menageria liberală răd în pumni de strămbăturile moșneagului. Eri a culminat în ineptii false, la congresul ouălor clocite dela Corso; unde călcând să-și afirme existența a atacat pe dnii Vaida, Hațieganu și Boilă, așa că li-s'a făcut milă până și satrapilor liberali de dânsul, văzându-l înșirând ne-rozii. A strigat la neadevăruri și calomnii cum numai dânsul e capabil. Moșneagul liberal dă semne îngrijorătoare. Sănătatea îi este în pericol. De altcunm e știut că omul la bătrânețe dă în mințea copiilor. De aceea îi dorim o agonie șenină și somn blând.

Intre ideea și impresariatul politic.

Viața noastră politică a oferit în ultimul timp aspecte cari depășesc frământarea necesară realizării unui crez. Un ochiu atent și pătrunzător va distinge în angrenajul încâierării disperate angajate cu un suprem efort de liberali — toată groaza sfârșitului care timbrează toate atitudinile lor din ultimul timp. Explicarea acestei infățșări e simplă de ghicit datorită evitenței ei. Partidul liberal nu mai reprezintă în fața necesităților prezentului o ideologie, o disciplină doctrinară, un ritm al energiei realizătoare. El e un partid epuizat, incapabil de soluții noi reclamate stăruior de către procesul dinamic al vieții de stat. Va părea stranie afirmația noastră însă din expunerea de motive care o însoțește se va desprinde natural și definitiv această constatare. Partidul liberal s'a născut din actele naționale de după 1848. Incontestabil el a jucat un rol însemnat în realizările României ce renăștea sub lumina Apusului și a învins conservatorismul perimat. Prin urmare doctrina liberală s'a născut din necesitățile unei renașteri și a soluționat — în felul cum vom arăta altădată — imperati-vele vremurilor noi. Repet însă, îmi rezerv dreptul de a arăta în alt articol felul cum s'au comportat liberalii stării de lucruri de atunci. Altul este rostul acestui articol.

Simpla enunțare a felului cum din necesitățile istoriei se nasc organisme politice adecvate acestor necesități — ne va duce ușor la constatarea că orice partid e o creație organică încadrată precis în limitele necesităților urgente ale vieții unui stat dintr'un anumit moment al evoluției lui. În momentul când ideologia unui partid va fi contrazisă de imperati-vele istoriei, când corelația dintre necesități, și soluții se va rupe respectivelui partid politic se va lichida. Așa s'a întâmplat sub ochii noștri soluția conservatorilor în complexă disonanță cu nevoile vieții noastre de după războiu. Și partidul liberal a existat prin afirmația unei doctrine pe care au ajuns azi s'o realizeze. Felul cum au răspuns nevoilor vieții îl vom vedea. Acum însă în urma realizării doctrinei lor n'au rămas liberalii un partid epuizat? Fiindcă o soluție în necesitățile vieții nu e perpetuă ci temporară. Terapeutica une crize sociale din

trecut cadrează incomod și fals în sfera actuală a societății. Singura grije a liberalilor în momentele actuale e să mențină ceace au realizat. Însă un stat poate rămânea pe loc? Nu e viața unui stat cel mai formidabil proces dinamic? Din felul cum s'au realizat reformele democratice în noul stat român s'a născut partidul naț.-țăr. concepând adevărata formă pe care trebuie să o primească o așezare socială cum e democrația. Partidul liberal actual e în poziția celui konservator dela 1860. El are în față noua ideologie naț.-țărănistă. Procesul *dynamic* al vieții de stat, soluțiile mereu noi și multiple ce le reclamă necesitățile actuale lichidează vizib liberalismul perimat și liberalii o simț dureros. Această e explicația disperării lor extreme, a calomniei exagerate prin presă, a minciunilor debitate cu obraznicie. Legile modificate ca anacronice îi scot din sărite. Cu ce mai vor azi liberalii să reclame guvernul? Vechiul lor program economic n'a dus țara la ruină? Surescitatea lor e explicabilă dar țara n'are nevoie de lamentările lor desneajăduite. Impresariatului politic țesut prin intrigi de culise și virtuți de camarilă i-se opune realitatea ideii politice a unui organism sănătos care răspunde nevoilor vremii noastre prin partidul național-țărănesc. La vremuri noi oameni noi — e imperativul istoriei pe care-l vor simți și liberalii în realitatea lui fatală.

Ion Meinte.

PRIETENII și cetitorii noștri sunt rugați să aprecieze eforturile noastre mari bănești pentru scoaterea acestui ziar, și să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în realitate, pe atât de prețios nouă.

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie și obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri și Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Pentru fițuica bastardă a lui Rados-Moriț Lapedatu!

Nu e în obiceiul nostru să polemizăm cu nimeni. Am fost întotdeauna conduși de principiul realizării constructive. Am urât vorbele deșarte de sens și mai ales pe cele mincinoase scrise cu cinism și rea credință. Aberațiile unei anumite prese de talia „Viitorului” și „Dis-Ordinei” nu ne-au sesizat câtuși de puțin. Ele se prăbușiau într'un sinistru ridicol dela început și acuzațiile se întorceau fatal împotriva celor cari le profesau.

Dacă azi ne ocupăm puțin de *tămbălăul dela Bânfi palota* în legătură cu afirmațiile bastarzilor procreați din incestul Alex. Rados—Moriț Lapedatu, o facem pentru ca să punem unele lucruri definitiv la punct.

De o săptămână întreagă balele ba-„balașurilor” — onorăm cu acest substantiv mitic pe scribii lui Moritz Lapedatu pentru a le satisfac pretențiile de vanitate extraordinară — se revarsă ca niște „cascade” (hai să le mai gădilăm odată vanitatea) de venin asupra a tot ce e bun și cinstit în această țară. Nimic nu mai e bun sub guvernarea celui mai patriot și înțelept român care se numește Iuliu Maniu — nimic nu e vrednic de relevat pentru redacția murdară „dela Bânfi Palota” — dacă n'are aprobarea „idolului” fenomenalei prostii politice etichetată cu reclama fanariotă de „Vintilă”.

De-altfel aceste năcazuri sunt firești. Noi le înțelegem și compătimim pe legegii lui Moritz Lapedatu. Tot ceeace nu admitem cu nic un preț sunt anumite ieșiri cari compromit definitiv nu numai partidul liberal ci chiar demnitatea presei.

Să ne lămurim. Duminică trecută a avut loc „țiganiada” liberală dela palatul grofului Bânfi.

Consemnul așazișilor congresiști a fost ca fiecare om să aducă un steag și vre-o 100—200 de țărani. Când colo în total au fost vre-o 250 de țărani, scursorile satelor, mercenari bine plătiți și un steag. În schimb beutură, „aldămasă” cât ai vrut. Rezultatul atățărilor, discursurilor și al băuturii: Asasinatul dela Vultureni. Congresiiștii liberali alcoolizați de vinars și vintilism omoară pe național-țărănistul Gh. Tripou. „Congresul” întreg a degenerat în scene hilariante și picante.

Ce mai informatiori!

Oficioasele celor două „partide” opoziționiste își varsă atât între hotarele țării cât și în străinătate, care îi cunoaște și îi știe foarte bine cine și ce sunt, tot amarul și durerea opoziției prin aceea că arată fals și tendențios situația din țară. Orice act al guvernului, orice măsură bună, dorită de multă vreme, e prezentată ca un act odios, ca un atac contra țării și contra poporului.

E atâta neobrăzare și atâta murdărie în rândurile așazișelor oficioase, încât citindu-le te crezi nevoit a le arunca acolo unde merită.

Începând cu reformele, administrative, polițienească, etc. și culminând cu amenințările la adresa miniștrilor noștri în străinătate, „Viitorul” și „Indreptarea” ca și fițuica „Ordinea” scui-pă și fac spume albe, îmbălbând prin felul lor de redare opera de refacere, ce o întreprinde guvernul.

Oameni, al căror trecut suspect și activitate dubioasă, le putem urmări în dosarele parchetelor și în sentințele tribunalelor, indivizi cari timp de zece ani au căutat să rivalizeze în străngerea de avuții cu Rockefeller, cetățeni pentru cari legile țării erau simple rânduri imprimate: vin azi să explice și să critique activitatea sănătoasă și cinstită a guvernului care e reprezentantul adevăratului popor.

Măsluitorii și călăii alegerilor, asa-

Fată de minciunile corifeilor liberali s'a produs reacțiunea cu ouă clocite a masselor poporului din jur, care nu mai vrea să audă de liberali. Iar jongleriile *nebonei blonde* care rezista într'o defensivă eroică atacurilor voinicilor — a constituit un spectacol de toți savurat.

Ei bine — ce credeți ce a făcut fițuica lui Moritz Lapedatu din această adunătură vrednică de condeiul caustic al regretatului Carageale?

Nici mai mult nici mai puțin decât „o grandioasă manifestație națională”, „o dovadă de popularitate trainică”, „o imensă mulțime de țărani luminați și hotărâți” — etc.

„Țărani luminați” iată ce sună așa de ciudat în gura liberalilor cari au disprețuit întotdeauna așa de mult țărânumea și pe care singur partidul național-țărănesc a desrobbit-o politicește. Dar să continuăm. În acest număr al aceleiași fițuice, un așaziș „redactor” adresează rectorului universității o scrisoare deschisă în care cere sancțiuni contra studenților cari n'au participat la deschiderea festivă a Universității, ei mai bine s'au plimbat pe dinaintea palatului grofului Bânfi punând bețe în roate „luminatilor congresiști” liberali. Nu dăm numele acestui așa zis „redactor” fiindcă chiar după ce a iscălit scrisoarea deschisă, a rămas tot un biet și obscur anonim al imitației șeicariene. Ținem doar să constatăm că acest *serafim* care protestează este tot un student, „vestitor” liberal, „redactor” cu ziua la Moritz Lapedatu, care n'a participat nici el la deschiderea Universității ci la *tămbălăul dela Bânfi Palota*.

Deci să fim serioși. Cine adu scrisori deschise. Un student rafim sau un legegii care sp-

cioarele lui Vintilă? Evident — cei din urmă. Așa dar să nu-i dăm prea mare atenție. El se condamnă singur. Așa de rușinos și de zdoribitor. De altfel toate aceste rânduri nu sunt propriu zis polemică. Am spus-o dela început: urâm vorbele goale. Vrem și cerem fapte. De aceea n'am făcut mai sus decât întemeiați pe dovezi să restabilim tocmă unele lucruri pe care fițuica bastardă a pederasmului Rados-Moritz Lapedatu, a încercat să le denatureze.

EMIL TELEACU.

sini dela Ruși și dijmuitorii avutului public, pensionarii Văcăreștilor și mar-deiașii d-lui Tătăreșcu — vreau să ne arate altfel de cum e realitatea?

Oamenii, cari timp de zece ani ne-au jefuit, luându-ne și pângărindu-ne tot ce ne rămăsese sfânt, vreau să ne lumineze?

Ne-a fost deajuns? Credem că dacă vor continua în modul acesta vor cădea victimele scrisului lor.

Nci îi avertizăm pe acești „uricari” și „scribi”, cu ceafa groasă și fața rumenă, să-și vadă de treabă, să nu fim nevoiți a veni noi, cei pe cari ne „luminează” să le arătăm calea cea bună! Va fi poate prea târziu pentru ei!

C. D.

Crema de față „Fortuna”
Albește ca spuma
Te face frumoasă
Ca o zână crăiasă
O poți afla întotdeauna
La Farmacia „Fortuna”.

Cereți și prin postă dela Farmacia „Fortuna”, Cluj, Piața Unirei 33.

Guvernarea noastră de un an — frați plugari!

În ziua de 10 Noembrie s'a împlinit un an de zile, de când guvernarea țării a fost încredințată partidului național-țărănesc.

Un an de guvernare!

În drumul nostru greu și spinos pe care am umblat zece ani spre a putea ajunge odată ca noi, național-țărăniștii, să conducem destinele poporului românesc, ziua de 10 Noembrie 1928 a fost prima piatră de hotărâre spre bine, ea a fost prima zi, care a pus capăt iernei lungi de zece ani de zile a partidului național-țărănesc. Ziua de 10 din Noembrie anul trecut a fost ziua mării dreptăți pământești în țara românească, ea a fost aceea zi în care țara aproape în întregime plângea de bucuria deslegării pământului, zi de 10 Noembrie 1928 de neștearsă amintire a fost aceea, care a umplut cu speranța unor zile mai bune și cele mai reci suflete.

Ea a fost ziua mare când partidul național-țărănesc a pornit pe un drum pe cât de liber și larg, pe atât de greu și anevoios, spre culmile chemării.

Suferințele și greutățile luptei noastre de zece ani ne oțelise într'atât, și mai ales pe șefii noștri, încât greutățile mari ale guvernării pentru ei erau necunoscute, pentru ei nu existau; singurul adversar al înfăptuirilor lor a fost și a rămas timpul.

Și acum când Dzeu ne-a învrednicit să putem sărbători o sfântă sărbătoare pământească, aceea a împlinirii unui an de când poporul prin delegații lui adevărați îi stăpân pe soarta sa și pe ziua de mâine a lui, să ne aducem bine amintire cu toții că cu câtă greutate am putut porni la guvernare și că din mizerie mare a trebuit să scoatem țara și pe fiii săi; să ne aducem aminte de acele negre zile când un pumn de oameni apăsau și chinuiau o țară întreagă.

În 10 Noembrie, anul trecut păharul suferințelor s'a umplut de tot, și când suferințele au ajuns la culme, iată că Dzeu luminează mintea Inalților Regenți și prin glasul lor, puterea o primește poporul, oamenii poporului românesc. Începând cu ziua aceasta poporul românesc făcându-se stăpân pe soarta lui, a început să-și croiască o soartă nouă, mai blândă ca cea croită de cei ce l'au stăpânit în cei zece ani din urmă.

De atunci s'a împlinit un an și mă gândesc că oare cum l-am putea asemăna cu vremea voastră, — frați plugari!

Uite așa!

Voi iarna, cerneți și curățiți semințele, vă faceți planurile, vă reînouiți sculele, vă mai luminați cetință cărți bune, vă întăriți sufletele, rugându-vă lui Dzeu și odihnindu-vă trupește, vă pregătiți pentru prima zi primăvărată și călduță când căldura învingând frigul, puteți și voi începe lucrurile voastre pe câmp.

Tot așa a făcut și face și partidul național-țărănesc.

După o „iarnă” lungă de zece ani, în care s'a întărit trupește și sufletește, a venit și pentru el primăvara..., când a preluat puterea.

Primăvara voi ce faceți frați plugari?

Trageți — nu-i așa? — brazde adânci în holdele voastre, sămănați apoi sămânța cea mai bună, ce aveți și, lucrând din greu, plivind și îndepărtând buruienile stricătoare, și așteptați ploile rodnice ale verii, căldura soarelui de vară care să vă dea roada cea bună. Toamna apoi cu greu și cu trudă adunați ceea ce ați muncit un an întreg. Așa și guvernarea noastră.

Anul dintâiu al guvernării național-țărăniste, seamănă cu primăvara voastră. Și sub guvernarea de un an a dlui Iuliu Maniu s'au tras brazde adânci în ogrul frumos al țării și s'a semănat în ele sămânța curată a legilor bune, s'a semănat ceata frumoasă a unor oameni cinstiți în fruntea treburilor obștești; aici-colo am mai plivit și „buruienile” dintr'altă slujbașii țării și vom plivi tot mai mult. Așteptăm vară... și noi.

Primum an de guvernare național-țărăniste, a fost pentru țară o primăvară frumoasă și bună, care îndreptățește adevărul că anii, ce vor urma vor fi tot-

așa de frumoase veri și toamne, rodnice și care vor aduce roada sâmbelșugată a unei munci cinstite și încălzită de cea mai curată dragoste de neam, cum a fost și „PRIMĂVARA” guvernării noastre.

Un an de guvernământ cinstit, și câte toate s'au și îndreptat.

Dar în viitor? când și în politică va fi un aer mai curat și vremea va fi mai călduță!

Dară Anul întâiu al guvernării național-țărăniste a fost anul de jertfă, cum primăvara e vremea jertfelor pentru plugari. Intocmai ca și voi și noi privim cu încredere creștinească spre cele ce vor urma spre anul al doilea al guvernării, căci și noi am brăzdat brazde adânci, am scos semănața cea mai bună și am plivit cât am putut în ogrul politicii românești.

Cu ziua de 10 Noembrie 1929 am pășit peste pragul anului al doilea al guvernării noastre, care cu ajutorul lui Dzeu și al voștri frați plugari, va fi anul celor mai frumoase înfăptuiri românești.

Să fie într'un ceas bun.

SANDU BEIUȘANU.

Jocul de-a congresele.

Înfrânți în ultimul asalt de cameră, liberalii încearcă alte obiective de atac pentru a duce la bun sfârșit „marea campanie de răsturnare” împotriva guvernului.

Lăsând la o parte pe un moment acțiunile rușinoase de culise — partidul liberal vrea să-și scoată capul la lumină și să se prezinte cîmic ca „mântuitor” al țării „în aceste zile de grea „cumpănă”.

Este atât de semnificativ ridicolă, în acest sens, scrisoarea dlui Vintilă Brătianu către dl general Moșoiu, încât „convînși” de grozavitatea aserțiunii vintiliste nici nu încercăm să-l contrazicem.

Și ca partidul liberal să „mântuiască” Țara (citiți bine: liberalii mântuitori ai țării?) a început un joc caragealesc de-a congresele. Congres la Brașov, congres la Oradea, congres la Cluj. Banchete și discursuri cu salivă — la Brașov, la Oradea, la Cluj. „Sărmațele” pentru dl Moșoiu pretindându-i.

Dar *partizani*, în afară de câțiva amatori de tuică și sarmale gratuite, nicăieri nimenea. Ardealul și țara românească, se vede, s'a saturat de „intrunirile liberale” chiar când cetățenii sunt tratați cu *cognac* și alte bunătați stomacale.

Pentru că — toată lumea cunoaște azi ce înseamnă pentru țară partidul liberal. Legenda că „liberalii au făcut România Mare” etc. s'a spulberat.

Atributul de „liberal” e un nume de ocară și rușine.

De aceea jocul liberal de-a congresele va eșua ca și celelalte manevre prin care se încearcă salvarea unui prestigiu, pe care partidul liberal nu-l va putea cuceri niciodată.

„Nu învie morții, e 'nzadar copile” ... ar trebui să-i zicem dlui Vintilă Brătianu — dacă nu l'am ști un ramolit bătrân care nu poate vedea anumite lucruri chiar dacă și-ar lua câteva duzine de ochelari pe ochi. Nu mai poate avea în țara asta nouă — rost hotărâtor un partid de nuanță celui liberal, *amacronic și obligatic*, care nici baremi nu încearcă să se aclimatizeze vremurilor actuale.

De aceea, repetăm, orice svârcolire liberală, e sortită să se prăbușiască într-o minoră tragicomedie — care mărechează „crud declinul unei organizații cu rost pe vremuri — care astăzi nu mai reprezintă decât restul unei coterii și plutocrației rușinoase.

Scrisori din Paris.

Luna Octombrie a oferit parizienilor o serie de emoții, care au găsit o expresie mai mult sau mai puțin vie în presă. În parte ele au trecut dincolo de obișnuit, stăpânind cele mai largi cercuri ale populației.

Moartea cardinalului Dubois, cel care dușmănea cu o energie rară „Acțiunea franceză” a fost eclipsată prin decesul lui Stresemann. Franța și-a dat seama, într'un moment de claritate tragică, de eventualele consecințe ale acestei pierderi în ceea ce privește raporturile cu vecina sa de la est. O coincidență stranie a vrut ca ministrul de externe al Reichului să dispară în clipa, în care — drept fruct al străduințelor sale — trupele franceze au început să evacueze Renania. Și cum tot atunci pentru a demonstra izolarea actuală a Franței, Macdonald a traversat atlanticul.

Recentele alegeri senatoriale au înscunat un succes, ce e drept nu prea mare, al stângii. Oricum ar fi însă, evenimentul în sine, precum și expirarea termenului de grație de trei luni acordat lui Briand în preajma conferinței de la Haga, n'a putut să rămână fără o înfrărire asupra merului politicii franceze. Ceea ce este interesant în criza ministerială ce s'a deschis printr'un joc al hazardului datorit celor 11 voturi contrare în plus, este faptul, că parlamentul însuși a rămas surprins de rezultatul votului. Surprinderea a produs apoi o confuzie penibilă. Daladier și Clementel au eșuat în încercările lor de a forma cabinetul. Azi Tarădicu e omul zilei. Măine...?

Un eveniment istoric de primul ordin este inaugurarea teatrului Piggalle, din care frații Rothschild a vrut să facă o capodoperă de construcție și estetică. Gurile rele sus-

țin, că munca de patru ani și cheltuielile de 40 milioane franci ar fi rezultatul unui capriciu de acțiță răsfățată. Oricum ar fi teatrul este azi un fapt îndeplinit și o atracție în plus. Una din cele mai deficiente chestiuni a fost alegerea unei piese demne de noua scenă. S'a recurs la Sacha Guitry, care a compus o serie de tablouri incoherente, formând o istorie a Franței. Literatura teatrală franceză nu dispunea de fapt de o piesă potrivită, care să evidențieze întregul complex de mașinărie, sceni rotative, instalații optice, etc. De altă parte orgoliul explicabil al francezilor i-a oprit să recurgă la o piesă străină. Premiera a fost mult așteptată dar n'a putut să nu producă o desiluzie. Cea care a fost pusă într'o situație dificilă a fost critica. Ea avea cele mai bune intenții pentru a găsi totul: *bel et bien*, dar probitatea profesională o opra să laude, când în realitate multe erau de criticat. Comeluzia este, că Parisul n'a simțit în mod real necesitatea acestui templu de artă, care prin caracterul său „american”, inspiră o oarecare neîncredere publicului francez, prin excelență conservator.

Salonul automobilului, instalat în spațiosul Grand Palais, a fost un prilej strălucit pentru cunoscători și amatori de a trece în revistă ultimele creațiuni ale tuturor fabricurilor din lume. În același timp Auto-clubul luase inițiativa de a lumina feerie, timp de zece zile impunătoare Avenue des Champs Elisée și Place de la Concorde. Un adevărat artist așezase în toate fântânile săritoare puternice becuri electrice, cari difuzau o lumină magică: cadrul mistic al unui basm de Andersen.

Paris, în 2 Noembrie 1929.

AUREL PĂCURARIU.

Scurgerea pe canal.

De ani de zile liberalii se sbat ca să-și găsească locul. Părăsiți de doctrină, înșelați de aparență, îndepărtați de realitatea nouilor cerinți ale țării, se sbăteau zadarnic ca să-și găsească formula de salvare. Căutau să-și găsească un rost, altul decât al furtului de urne. Un drum pe care să poată străbate onorabil în viața politică a României-Mari. S'au iscat discuții și controverse doctrinare, polemici, și în special s'a muncit cu tot felul de mijloace pentru ca să se menție. Să vedea bine însă că sunt desrădăcinați. Barca partidului liberal își duce existența tot mai slăbită și nesigură, spre o prăbușire în valurile neantului. Busola se pierduse iar corăbierii au rămas desorientați în apele noi mari. Toate strigătele, țipele și alergările de pe bord erau zadarnice. Nimeni nu putea să indice noul drum al bărcii partidului liberal, în România-Mare.

Și iată însă că soarta s'a milostivit cu ei.

Acceas soartă, care altădată îi aducea la cârmă țării; care i-a lăsat ca atâția ani de zile să se zbată în detrimentul poporului român. Care le-a permis să jefuiască bugetul statului și să-și facă averi din sudoarea contribuabilului, ieri le-a arătat calea pe care să apuce. Iată că un proces care a adus atâta rău pentru țară, a sfârșit. Liberalii vor înțelege de data aceasta. Vor putea răsufla zdrobiți dar ușurați. Căutarea locului lor în noua configurație politică a României a dat de capăt. Drumul pe care trebuie să meargă li-s'a arătat: canalul din dos.

Ce moment binecuvântat pentru agonia lor a fost congresul de ieri, congresul ouălor ciocite, puțin, de sigur, își vor da seama. Cu toate acestea o memorabilă aceasta zi. Situația lor începe să se clarifice, pentru opinia publică care de mult aștepta succumberea lor, și pentru ei, cari au primit indicațiile cele mai precise, pentru noul drum. Soarta, deatăia ori binevoitoare cu dl Duca, ieri ironică,

l'a făcut să aibă o eșire simbolică. Candidatul din culise la prezidenția partidului liberal fără să-și dea seama, forțat de soartă și de împrejurări ieri, a avut o ieșire într'adevăr, semnificativă pentru viitorul partidului. Iată pe scurt împrejurările:

La ieșirea dela tristul congres, aranjat de organizația locală liberală, dl Duca și ceilalți corifei n'au avut pe unde se iasă din curte, căci în stradă îl aștepta mulțimea, adunată instantaneu, pentru a protesta împotriva disconsiderării și ohrăzniceii cu care o privesc liberalii, când își permit să vie în fața lumii cu congres, închipindu-și că țara le-a uitat toate potlogăriile făcute în zece ani. La acest congres al ouălor unde cetățenii au făcut să li-se deschidă ochii liberalilor dela centru, că în Ardeal în special nu există liberali, și că dl Duca a fost mințit de organizația locală, când i-s'a spus că-l așteaptă lumea aci, căci nici cu bani n'au putut fi adunați decât 250 indivizi. La acest „congres al ouălor” dl Duca și statul său major a fost silit să iasă pe din dos, pe canalul pe care să scurg murdăriile, căci în fața la lumină, îl aștepta mulțimea, să-i ceară socoteală — de cele 18 miliarde.

Și ieșind prin canal ca apașii, frașății liberali și-au văzut soarta pecetluită, și drumul pe care-l căutau zadarnic, deschis: canalul... Canalul din dos prin care se scurg toate murdăriile, toate părsăturile; prin cari alegă rășini cerate cu lumina zilei; a devenit defileu pentru liberali. Da prin canal dlor, ca orice lucru netrebuincios și intrat în putrefacție, trebuie să Vă scurgeți, pentru a nu mai infecta viața publică.

Iată că o zbatere zadarnică se sfârșește. De aceea dl Duca, când un țărăn îl apostrofează ieri că nu-i rușine să meargă pe din dos pe canal ca gunoaiile și tâlharii, a înțeles că face pași de proiect, iar canalul are măreție de simbol, arătându-le calea viitorului.

Măreața solidarizare a masselor țărănești cu guvernul național-țărănist.

Sfințirea steagurilor voinicești dela Gilău. Participă peste 5000 de țărani. Adunările național-țărăneste din județul Bistrița și alte părți ale țării.

Sfințirea dela Gilău.

Gilăul și-a îmbrăcat Duminecă straele de sărbătoare. Moșii de pe crânguri și fund de codrii, au coborât pe poteci întortochiate să asculte glasul conducătorilor lor și să ia parte la manifestația românească și patriotică a voinicilor.

Un timp frumos de toamnă blândă, a făcut ca reușita serbărilor dela Gilău să fie peste așteptări.

Cu toate că, partidul liberal a căutat să zădărnicească aceste serbări încercând să amăgească ge oameni ca să meargă la „congresul” domniilor lor dela Cluj. Bani nenumărați, au fost vărsați pe sate pentru vânarea de partizani. Știm, că unii „domnișori” dela Cluj au sosit de Sâmbătă la Gilău, înarmați cu hârtii albastre cu ordinul să cumpere partizani pentru a lua parte la „adunarea” „ouată” dela „Corso”.

Poporul însă a știut să le răspundă așa cum se cuvenia!

Duminecă dimineața la orele 8 încep să sosească satele cu steaguri și muzici.

Someșul Rece pe căruțele țoapești, sosesc, Muntele Rece, Măriselul și Măgurile din jos se arată banderiuul de călăreți din Florești, Siteni, Săvădisla și Căpușul-Mic.

Comunele sosite se aliniază de o parte și de cealaltă a soselei naționale. Un șir nesfârșit de capete dela pretura până la intrarea în comună de către Cluj.

În fața băncii populare, o poartă de triumf așteaptă străjuită fiind de o mare de capete, sosirea oaspeților. Un sunet prelung de goarnă, un ropot de cal sosind în goană anunță sosirea oaspeților dela Cluj.

Din mașini descind dnii parlamentari: *dr. Socol, dr. V. V. Tilea, dr. Poruțiu V., dr. Coroianu* precum și dnii Demeter, Z. Gherman, I. Pop prof., dr. Sabin Mureșan, Ing. Pop, dr. Fărcaș, drd. B. Buteanu, A. Avram, Ing. Salvan, Câdea, Boilă etc.

În numele celor prezenți și a locuitorilor din Gilău le urează bun venit, d. pretor *dr. Șerban*, din partea oaspeților răspunde d. senator *Poruțiu*, care în cuvinte frumoase mulțumește pentru frumoasa manifestație românească și frățească de aici.

În sunetul muzicilor și a cântărilor voinicilor, se formează un impozant cortegiu — având în frunte steagurile voinicilor, a organizațiilor Partidului Național-Țărănesc — dnii parlamentari — apoi satele în ordinea stabilită.

În piață pe tribuna frumos pavozată s'a celebrat serviciul divin de către preoții *dr. Pop, Curea, Fărcășanu, și Handrea*.

După celebrarea serviciului divin și sfințirea steagurilor, ia cuvântul onor. protopop *dr. Pop* — care arată asemănarea dintre pro-

feții islamului ales și conducătorii noștri de azi.

Vorbește apoi *păr. Curea*, care în parabole admirabile arată scopul acestor cete de voinici și rolul lor de aparători ai dreptății și cinstei.

D. deputat *Iuliu Coroianu* rostește legământul, pe care voinicii îl depun. Domnia Sa aduce salutul celor 20.000 de voinici ai județului Sălaj, dorindu-le spor la muncă spre binele neamului și-al țării.

La cuvântul d. prof. *Pop I*, care arată rostul și scopul cetelor de voinici și frumoasele realizări înfăptuite de ei. Se dorește ca legământul pe care l'au depus să fie o cheazăsie a solidarității și dragostei pentru neam și țară.

D. *Demeter*, salută pe tinerii voinici în numele bătrânilor luptători ai Partidului Național-Țărănesc.

D. deputat *dr. V. V. Tilea* le adresează un călduros apel și le dă sfaturile necesare. Încredințează și pe mai departe de această dragoste și devotament cași până acum și îi asigură că guvernul dlui Iuliu Maniu de un an încoace se străduiește pe toate căile să ducă țara spre o viață mai bună.

La cuvântul d. senator *Valentin Poruțiu* — care le mulțumește pentru dragostea și devotamentul lor neprecupețit de stăjeri și luptători neînfrițați ai partidului dlui I. Maniu.

Sosind d. *dr. Emil Hațieganu*, poporul izbucnește în urale de: **„Trăiască d. Maniu! Trăiască d. Hațieganu!”**

Urcându-se la tribună dl. deputat *Emil Hațieganu* rostește un frumos discurs de înbărbătare către cei prezenți: Domnia Sa arată hoțiile și jaful pe care l'au făcut partidele liberal și averescan în averea țării și străduințele guvernului dlui Maniu de a face rânduiala în vistieria țării și în administrație.

Îi asigură că știu că încă în țară răul n'a fost vindecât în întregime dar va fi de aici înainte. „Să fiți siguri că noi, aleșii dvoastre, ne străduim să vă facem dreptate, să curățim satele de gunoiul lăsat de cei zece ani ai jafului și vă asigurăm că dacă vom fi sprijiniți, vom duce la bun sfârșit munca noastră.”

Mulțumește tuturor de frumoasa manifestație cu care au fost onorați și îi roagă să nu dea crezare minciunilor și vorbelor agenților și nici să nu se vândă satanei pe arginții jefuiți din avutul public.

Dă citire telegramii adresată dlui Iuliu Maniu. Uralele nu se mai sfârșesc. **Trăiască dl. Maniu! Trăiască guvernul! Jos cu hoșii de liberali!**

După vorbirea d-lui E. Hațieganu, ia cuvântul onor. *Fărcășanu* protopop în Lita, care mulțumind dlor parlamentari pentru

sfaturile date, îi asigură că poporul e cu ei și pe mai departe și va ști să apere cu piepturile lor, dacă va fi nevoie, guvernul și partidul Național-Țărănesc în opera sa de curățire și refacere națională!

A urmat defilarea tinerilor voinici cari s'au prezentat admirabil. După defilare strânși uniți, au încins o horă la care au luat parte toți cei prezenți.

A avut loc apoi o masă comună la care au luat parte toți oaspeții.

Aici a vorbit d. *Hațieganu*, închinând pentru d. Maniu, d.

Adunare poporaia dela Bistrița.

Bistrița, Nov. 4. — Duminecă în 3 l. c. dnii senatori *Rogneanu și Oțoiu*, precum și dl. deputat *Leonida Pop*, au ținut adunări importante în comunele *Maeru, Sângeorgiul Român, Ilva Mică și Rodna Veche*. Peste tot a fost o lume imensă și selectă.

Prima adunare s'a ținut în comuna *Maeru*, la Primărie. Cum lumea era într'un număr foarte mare — 3000—4000 mii de oameni — adunarea s'a ținut în curtea primăriei. Au luat parte la această adunare toți fruntașii partidului național-țărănesc, precum și toată suflarea țărănească din comuna *Maeru* și jur.

Primul a luat cuvântul dl. deputat *Leonida Pop*, care în cuvinte călduroase a salutat poporul adunat într'un număr așa de mare. Dsa a arătat jalea în care au lăsat liberalii țara, precum și îmbunătățirile pe cari le-a făcut actualul guvern în frunte cu dl. *Iuliu Maniu* prim-ministrul țării.

Liberalii au lăsat țara într'un hal de nedescris, a spus dl. deputat *Pop*, visteria țării secată, datorii neplătite în străintate, jaf înăuntru și sărăcirea treptată a tuturor. De aceea a trebuit să vină guvernul dlui Maniu ca să scoată țara din primejdie, și să o îndrumeze pe un drum sigur și sănătos.

Au mai vorbit apoi și dnii senatori *Rogneanu și Oțoiu*, ambii accentuând importanța legilor aduse de către actualul guvern și în special îmbunătățirile economice ce vor decurge pentru țară din aceste legi.

Lumea este sătulă de vorbe a spus dl. senator *Oțoiu*. Ne trebuiesc fapte. Țara a fost lăsată în părgină timp de 10 ani de zile. Timp de zece ani de zile au crescut spinii în holdele noastre, timp de 10 ani de zile s'a furat într'una. Ne cereți ca să aducem bine în țară. Și vă afirmăm că îl aducem și-l vom aduce tot mereu. Ne trebuie însă răbdarea noastră, a tuturor. Dacă unui bolnav nu i se face bine imediat după-ce a luat doctoria, cum să se tămăduiască o țară după 10 ani de boală. Pentru a scoate țara din primejdie a fost deajuns câteva luni. Pentru a o aduce acolo unde a fost înainte, ne trebuie muncă grea și răbdare multă. Ceeace s'a făcut până acuma s'a făcut cu greu, dar bine. Dacă Dzeu ne va ajutama vom duce țara la bine, spre fericirea și mulțumirea tuturor.

După acestea fruntașii parlamentari au plecat la *Rodna*, unde i-au întâmpinat d. dr. *Călugăru*, președintele comisiiei interimare, în cuvinte călduroase. Dsa a arătat încrederea ce o are poporul în partidul național-țărănesc, și în d. *Iuliu Maniu*, președintele guvernului nostru.

La această adunare au vorbit atât dnii senatori, precum și d. deputat *Leonida Pop*.

Timpul fiind înaintat, oaspeții parla-

Demeter, pentru voinici, d. *Tilea* pentru preoții prezenți, stegarul *Sopon*, în frumoase cuvinte mulțumește d-lor parlamentari pentru prezentarea lor la această măreață serbare și îi asigură de întreg devotamentul lor neprecupețit.

Mai vorbesc d. dr. *Gherman* pentru d. dr. *Hațieganu*, d. dep. *I. Coroianu*, d. dr. *Șerban*, *păr. Fărcășanu*, d. *Borțes* și alții.

La orele 4 oaspeții au părăsit Gilăul — ducând în inimile lor bucuria petrecerii unor clipe așa de înălțătoare și frumoase ca cele ce au fost la Gilău.

Ce.

lamentari au fost apoi invitați la d. dr. *Călugăru*, unde li s'a servit o agapă foarte copioasă.

Îmeiat după masă, oaspeții parlamentari au plecat în comuna fruntaș *Sângeorgiul-Român*, unde lumea aștepta în fața primăriei, într'un număr foarte mare, încă de cu dimineața. Fruntașii național-țărăniști au fost foarte bine primiți peste tot. Poporul a ovacionat îndelung pe oratori, dovedind prin aceasta marea dragoste ce o au sâtenii noștri pentru partidul național-țărănesc și pentru fruntașii acestui partid.

Seara târziu, fruntașii partidului au mers în comuna *Ilva-Mică*, unde așteptau în fața primăriei locale câteva mii de țărani.

Săteni le-au făcut o primire strălucită, ovacionând în delung partidul național-țărănesc și pe fruntașii săi.

Meeting de aviație.

(at) Monotonia vieții clujene a răscolito mai zilele trecute vestea unui meeting de aviație, în cadrele căruia se anunțaseră splendide atracții aeriene.

Mistica văzduhului, al acestui domeniu al secolului nostru atrăsese în Parcul Mihaiu o mare de lume setoasă de a vedea unele realizări ale tehnicii și curajului contemporanilor noștri. Nimeni nu bănuia însă, căci nimic n'a tradat în prealabil fiascoul cu care s'a terminat mult promițătorul program aerian: decepția generală a publicului imens.

Se spune că cele 4 puncte din 5 anunțate nu au fost reprezentate din motivul unei neînțelegeri, dintre parașutistul francez *Leduc* și inventatorul A. *Dragomir*, care l'a angajat pe dl *Leduc* spre a coborî cu „celula de salvare”, a cărei inventator este dl *Dragomir*. Noi suntem dispuși a crede diferendul invocat; însă întrebăm cum rămânem cu acei aproximativ 20.000 oameni, cari anticipând o specială admirație aviației noastre, au dus pe lângă jertfa prezenței lor și jertfa deplasării și-a rescumpărării билетelor, și care lume a plecat cu senzația unui „chiul” după toată rânduiala. În vederea reabilitării „văzduhului” românesc, se impune o cât de grabnică serbare aeriană, dând cea mai completă satisfacție zecilor de mii de cetățeni aparținând tuturor categoriilor sociale și naționale, cari cu toată bravura D-șoarei Brăescu, au fost zdrobiți în așteptările lor, cu ocazia meetingului din Dumineca trecută.

Admiratori sinceri ai aviației, și îndeosebi a celei românești, cerem această satisfacție nu pentru noi, ci pentru aviația noastră însăși.

Marea papară liberală dela Cluj.

Când aștepti să plouă cărnați și plouă cu ouă. Heana generală Moșoiu. Liberalii sunt foarte tari căci în ciocnirea diverselor capete cu oule clocite spărgeau totdeauna ouăle.

Cluj, 3 Nov. — Călmul acestui imbelșugat sfârșit de toamnă se arătase de cu vreme ca un semn care nu poate să aducă până în cele din urmă numai lucruri bune. Cei mai buni povestitori ai partidului liberal, dintre cari nu putem să-l lăsăm afară pe dl. G. B. Duică, au început încă de pe acum o săptămână să-și mărească exteriul acoperind părțile mai moi cu flapele groase și cu vată. Pretudinienți participanții la istoricul congres de ieri, s'au pregătit pentru evenimente care aveau să vină, ca pentru o penitență publică din Evul Mediu. Faibisch zis Fabius s'a lăsat scuiat și făcut cu oțet încă din vară iar dl. Virgil Nistor și-a aranjat într'una din zile un atac pe un drum de țară al Clujului pentruca să se învețe cu spaima și cu urmările ei. Insuși dl. Bucoveanu a binevoit a da pe undeva cu capul de pereți pentru a demonstra clienților bodegei soliditatea firmei.

Faptul că aceste mici incidente au fost trecute din partea susnumitelor victime în contul voinicilor (cari de altfel dată fiind impopularitatea dlui Iuliu Maniu nici nu există) se datorește exclusiv numai modestiei domnilor lor.

Cum se prepară un congres liberal.

Un congres liberal este întocmai ca și un război din epoca napoleoniană se prepară cu bani, bani și iar bani. Mia de lei și țărâna a fost socotită din partea dlui Lapedatu ca una dintre cele mai celebre proceduri ce duc la un succes de atâtea ori verificat. Deaceia încă din vară dl. Faibisch zis Fabius împărtea prin toate comunele județului promisiuni îndemnând lumea ca la toamnă să vină în Cluj la numărătoarea bobocilor.

Gine mi-s bobocii.

Și ziua mult așteptată a sosit. În cursul zilei de alaltăeri s'au coborât din trenul care venea dela București dl. Jani Ducas acel care a întronat în țară libertatea de a fura în alegeri, dl. Moșoi zis și ghenearul Sarmală, dl. Pilat din Dorohoi (nu din Pont), dl. Nae Chirculescu zis Cărarabă precum și alți găinari mai mărunți. Am uitat să spun că a sosit spre marea fericire a nației din Ardeal și coconasul Brătianu cel mic care nutrește gândul de a ajunge odată în această țară, coconasul cel mare.

La gară au fost așteptati de Ion Lapedatu, Leon Traversă, Ștefan Goangă precum și decătre corul cetățenilor din Cluj cari la oprirea trenului le-au cântat ariile „Mai bine nu veneți ci vă duceți”. „Huo-huo-huo” și „sterge-o neică că e jale”.

O companie de jandarmi cu baioneta pe armă a oprit mulțimea care vroia să îmbrățișeze pe dl. Ducas și a arătat liberalilor pe unde este ieșirea.

Cum a decurs prezina congresului.

Aproape toți țărânii cari au primit să participe la acest congres cu leafă, au fost aduși încă de Sâmbătă la Cluj. Cum aproape nic puul din aceste camioane nu avea autorizație de a transporta persoane, precum nici permis de circulație, poliția s'a văzut nevoită să dresze o mulțime de procese verbale aplicând amenzi peste amenzi. Prin aceste mici șmecherii liberalii au vrut să dovedească patriotismul lor financiar precum și concursul lor desinteresat pentru refacerea monedei. În seara zilei de Sâmbătă toți sătenii aduși cu băncuța la Cluj au chefuit prin cărciumi iar doi mai barosani s'au aventurat cu șampanie în cinstea celor cari au plătit-o.

Când lumea așteaptă să ploaie cărnați.

Toți gură-cască ce se aflau adunați Duminecă la orele 11 în sala ci-

nematografului „Corso” și în partea acestui edificiu credeau că lucrurile se vor desvolta așa cum le-a scris dl. Ion Lapedatu pe hârtie. Cum însă dl. Ion Lapedatu profesor de istoria Românilor nu e competent decât asupra faptelor trecutului, prevederile dsale au dat greș. Anume pe hârtie se scria că vor participa 10.000 de țărani cari vor manifesta prin oraș și vor asculta pe la răspântii cuvântul șefilor. La urmă programul dlui Lapedatu prevedea o ploaie generală cu cărnați.

Și plouă cu ouă clocite.

În realitate lucrurile nu s'au întâmplat după cum le-au prevăzută dnii liberali ci așa după cum le-au presimțit. Au participat 300 de bucăți de țărani aduși cu parale și cu vin precum și intelectuali partidului liberal din Cluj între cari ținem să remarcăm pe dl. G. B. Tuică alături de dl. Ion Bucoveanu și pe dl. Ștefănescu Goangă alături de dl. Bubi Gheție. Între aceste două grupuri dl. Leon pare o traversă din alte vremuri.

Deși liberalii au convocat la congres pe toată lumea, n'au lăsat să intre în sală decât pe cei cu bilet special de intrare.

Mă rog, mulțime mare în cerc restrâns. Cum înaintea cinematografului se afla o mulțime de peste o mie de țărani național-țărăniști cari vroiau să intre și ei în sală să asculte pe „șefii” liberali au cerut intervenția forței publice pentru ca marea adunare să nu fie turburată. Și cum cineva dintre liberali a avut ideea de a arunca în nație cu un cartof, aceasta conform principiului din biblie că pe cel ce aruncă în tine cu pietre tu să-l lovești cu pâine, a răspuns și ea cu ouă.

Dintre cei cari au mai multe ouă acasă au primit câte un ou dl. Tuică G. B. D. și dl. Millea. Celălalte ouă s'au spart în capetele diversilor funcționari cari au participat la congresul acesta buclucaș. În acest timp în sală s'au ținut:

Următoarele vorbiri.

D. Duică a vorbit despre faptul lipsei dsale dela deschiderea solemnă a noului an universitar care avea loc tocmai atunci în aulă, precum și despre întrebuințarea virgulei în frazele fără cap și coadă, din punct de vedere filologico-critico-muzico-liberalogramatical. În concluzie dsale a arătat că dl. Vaida e unghur, dl. Hațieganu detto, că dsale e țigan, că Ungurii sunt Hotențoi și Arabii sunt Șvabi.

D. Giurgiu Traian a arătat că dsale este inventatorul țării lui Pop Iănoș.

D. Chirculescu a strigat către țărani că se face ziua și trebuie să se trezească din somn. (Amintisem mai înainte că țărânii au beut toată noaptea).

D. Rebreanu de pe Someș declară că e furios pe recoltă.

Dlui vroia secetă ca astfel lumea să ajungă iarăși a mânca carne de cal. D. Rebreanu visa astfel la o moarte romantică.

D. Pilat din Dorohoi spune că Ardealul este Heana Cosinzeana iar dl. Moșoi este Făt-Frumos, (făt frumos bate din palme). Făt-Frumos a reușit să răpună pe balaur și să scape din lanțuri pe Heana. (În acest moment se aude afară sgomot și vociferări. Țărânii liberali fug iar făt-frumos se teme de balaur).

D. Lapedatu văzând situația încordată a recitat o anecdotă iar dnii Ducas și G. Brătianu s'au declarat fericiiți.

Retragerea șmecherilor.

S'a făcut prin dos. D. fost, fost colonel, Botez a cerut chiar și sprijinul armatei pentruca șobolanii din sală să se poată retrage.

t Astfel marele congres s'a scurs prin cr'o străduință laterală, iar dl. Nae Chirculescu a plecat direct la gară pentru ajunge la dl. Vintilă Brătianu înaintea telegramii de omagiu pe care a trimis-o dl. Duca.

Ce a hotărât congresul?

Marele congres liberal luând în considerare toate circumstanțele atenuante cari pledează pentru figura dlui Duică zis Moșoi a hotărât:

1. **Că d. Duică nu e atât de critic în literatură pe cât de critică îi este situație în politică.**

2. **Că trebuie ridicată la dogmă națională convingerea dlui general Moșoi care sună cotfel: „Problema neamului românesc este problema frângerii poporului românesc”.**

3. **Că a muri ca averescan înșamnă a te renaște ca liberal.**

4. **Că unirea a făcut-o dl. Moșoi zis Sarmală.**

5. **Că tot acesta e inventat și ceara roșie.**

Congresul s'a terminat în cea mai cordială atmosferă. Un vânt ușor a uscat ouăle de pe liberali iar teama le-a servit ca excitant pentru a se dori această pace și onor.

Dr. Nepomucă.

Adunările din județul Turda

În județul Turda ca și în celelalte centre din țară au avut loc mari manifestații de dragoste a populației față de guvernul național-țărănesc. În județul Turda — în afară de orașul Turda — s'au ținut întruniri entusiaste în Baia de Arieș, Iara etc.

ADUNAREA DELA BAI DE ARIEȘ.

Baia de Arieș, 10 Noemvrie. — Cu prilejul zilei de 10 Noemvrie s'au sfințit în Baia de Arieș și steagurile organizațiilor de voinci din plasă. Jurământul voinicilor l'a luat părinte protopop Hațieganu, unchiul dlui prof. Hațieganu.

Au vorbit părinte deputat Căpălăneanu deputat dr. Cornel Bîanu, dr. Cioară.

ADUNAREA DIN IARA.

O mare manifestație de simpatie la adresa guvernului a avut loc în aceeași zi în comuna Iara. A arătat importanța zilei de 10 Noemvrie dl. senator dr. Nicola, în cuvinte cari au mișcat adânc inimiile de cetățeni participanți.

A mai vorbit apoi dl. Drd. Toader Aurel care a spus că ziua de 10 Noemvrie înșamnă **sărbătoarea desrobirii politice a neamului**. Impresie excelentă a făcut delegația numeroasă

de moți din Vidra, în frunte cu părintele Nicola.

În urmă organizația partidului național-țărănesc din județul Turda a expediat dlui **Iuliu Maniu**, la București următoarea telegramă:

D-Sale Dlui

IULIU MANIU
prim-ministru

București.

Din prilejul aniversării primului an dela venirea la putere, **Vă exprimăm în numele poporului din județul Turda deplină noastră încredere și Vă urăm putere și sănătate pentru a desăvârși opera de regenerare a țării.**

Marile adunări populare de pe Câmpie.

Cluj 12. — Serbările comemorative de Duminecă nu s'au ținut numai la Cluj, ci și pe Câmpii, unde s'au deplasat dnii dr. Simeon Nemeș, senator, dl. Mihail Șerban deputat și rector al Academiei de agricultură din Cluj, dl. dr. P. Fărcaș consilier județean, precum și reprezentanții „Chemării” din Cluj.

Adunările s'au ținut în cele două centre importante ale Câmpiei, în Mocii și în Șarmaș. Tot în ziua de ieri, Duminecă — s'a ținut și împroprietărire locuitorilor din comuna **Gădălin**, de lângă Mocii.

Peste tot au participat un mare număr de săteni, în frunte cu muzici și drapele, în haine de sărbătoare și plini de entuziasm. Nu a lipsit nici tineretul, care s'a prezentat într-un număr compact și de la mari depărtări, cece dovedește, că tineretul de pe Câmpie este dornic de a se înrola în armata de voinci.

Posta redacției.

D. Bandu Horațiu — Viena. Publicăm cu plăcere rândurile trimise. „Chemarea” nefind însă un organ de literatură, ci în primul rând de **querilă politică**, Vă rugăm ca pe viitor să ne trimiteți articole de această natură. Sau observații asupra vieții sociale dela Viena fiind în acest caz reprezentant ziarului nostru în capitala Austriei.

Redacția.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este

„Perogen-Fortuna”

Se găsește la

„Farmacia Fortuna”
Cluj, Piața Unirii No. 33.

Cele mai bune
mâncări,

cele mai delicioase **băuturi** se pot afla la:

Restaurantul Mezei

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 70.

Abonament de cl. I
1.800 Lei lunar.

Peste 800.000 de țărani din întreaga țară sârbătoresc un an de guvernare național-țărănească.

În București 80.000 de cetățeni, în Brașov 10.000, în Sibiu 6000, în Făgăraș 10.000, în Cluj 5000 și în toate centrele mari ale țării zeci de mii de țărani își exprimă în adunări grandioase încrederea neclintită în guvernul național-țărănesc.

Sărbătoarea zilei de 10 Noembrie la Cluj.

Cluj, 10 Noembrie. — Ziua de 10 Noembrie înseamnă fără îndoială o piatră de hotar în istoria noastră politică. Neamul românesc unit într'un singur stat mare și puternic în 1918 a avut de îndurat o altă iobăgie mult mai mășteră decât cea a streinilor de ieri, pe care totuși vitalitatea și instinctul de conservare al poporului au zdrobit-o iremediabil. 1918 și 1928 înseamnă doi ani măreți cari străjuiesc un deceniu de biruinți după lupte de proporții shakespiriene. Cel dintâi ne-a adus unitatea națională, cel de al doilea libertatea politică și învingerea strălucită a democrației împotriva puterilor oculte ale unei oligarhii mizerabile. Lupta n'a fost câtuși de puțin ușoară. Partidul liberal s'a folosit de tot ce i-a putut furniza banul și armele corupției, a șantajului, a ilegalității pentru ca să-și salveze o anacronică și bastardă existență. Dar de cealaltă parte a frontului era angajată însăși țara aceasta cu cele 18 milioane de cetățeni în contul căreia partidul liberal a lăsat deficitul de 18 miliarde. Focul s'a dat într'o încheștare grozavă. Și după cum e firesc a învins Țara (cele 18 mil.) nu cele câteva mii de uzurpatori și criminali ordinari cari erau cocoțați prin hazard la conducerea ei.

Această biruință a luminii asupra întunericului, a neamului românesc asupra balaurilor liberali cu 7 capete, o prăznim cu sufletele scaldate în soarele bucuriei, în 10 Noembrie.

Zi mare de afirmare a voinții de a trăi a acestei nații bune și cuminiți, care a răbdat atâtea împilări și batjocuri în cursul veacurilor.

Zi mare de sărbătoare națională!
10 Noembrie. Zi a învierii românești!
Fii binecuvântată!!

Marea adunare populară din fața „Patriei”.

În dimineața cu aer tare de toamnă a lui 10 Noembrie — cetățenii din Cluj și împrejurimi credincioși partidului național-țărănesc sosesc mereu în grupuri disciplinate cu steaguri și fanfane. Țărani cu fețele crispate de trudă îmbrăcați în haine curate de sărbătoare, cu pași grei de daco romani trec cântând pe străzile Clujului — căci e marea zi de sărbătoare a neamului. Este laș și nedemn de a trăi poporul care nu știe să-și prăznuiască zilele mari din istoria sa, dându-le importanța și atenția cuvenită! Noi încă n'am uitat să ne prețuim aceste zile mari și aceasta înseamnă că avem dreptul să fim prețuți și de alții. Căci acela care nu se respectă în primul rând pe sine n'are dreptul nici la respectul altora! Cei 5000 de cetățeni luminați cari au jurat încă odată în fața „Patriei” credința partidului național-țărănesc ca și milioanele din întreaga țară probează până la evidență că Țara aceasta e hotărâtă să aperse cu orice preț ceea ce s'a cucerit la 10 Noembrie.

În județul Cluj s'au ținut mai multe adunări în aceeași atmosferă de înălțătoare sărbătoare.

Deschiderea adunării.

Primul care ia cuvântul deschizând adunarea din Cluj este d. deputat Socol.

D. deputat Socol arată în cuvinte mișcătoare importanța zilei de 10 Noembrie pentru țara românească. Domnia sa spune că deși unirea națională a tuturor

românilor s'a făcut în 1918 totuși *desrobirea politică* s'a făcut abia după 10 ani la 10 Noembrie 1928 prin învingerea partidului național-țărănesc. Liberalii au guvernat în cei 10 ani cu două arme, ambele deopotrivă de condamnabile: *banul și corupția*. Țara se sbătea într'o imoralitate și debandadă grozavă. A trebuit să vină d. Iuliu Maniu, omul cinstei și al legalității ca să facă ordine și să asigure un echilibru moral în țară.

D. prof. Pamfil: Țărănimea și muncitorimea din această țară n'a fost sprijinită de nimeni, până azi. Munca țaranului a constituit doar un obiect de exploatare în mâinile guvernanților hrăpăreți și necinstiți de ieri! Liberalii au urit întodeauna țărănimea și muncitorimea de care nu s'au apropiat decât în alegeri — pentru a dobândi voturile. A trebuit ca să vină la guvern partidul național-țărănesc ca doleanțele lor să fie ascultate și alinate unde s'a putut imediat. De aceea acest guvern merită recunoștința noastră a tuturor!

D. Demeter: Până acum un an în țara românească n'a existat dreptate și legalitate. Am fost robi în țara noastră! Ciocoi de ieri și-au bătut cum au vrut joc de noi! Abia astăzi simțim că trăim într'o eră nouă, că respirăm un aer curat în care nu mai există otravă. Să fim una fraților, căci numai așa putem asigura era nouă pe care a deschis-o iubitul nostru președinte d. Iuliu Maniu acum un an.

Di R. Tuffli: Este rar prilejul ce se dă oricărui om de a trăi o zi așa de frumoasă și de măreț ca cea de azi. Sărbătorim un an de când partidul național-țărănesc din voința națiunii și încrederea Înaltei Regente a fost chemat în fruntea acestei țări. Până azi s'a încercat și s'a făcut tot ce s'a putut ca răul pricinuit de liberali să fie îndreptat. Într'un an însă nu s'a putut face totul! Tocmai ca holda frumoasă care răsare numai după ce ai îngrașat pământul! Și noi în anul acesta n'am făcut decât să îngrașăm pământul acestei țări ca mâine să poată răsări holda frumoasă, pe care o așteptăm de mult.

Păr. Ramonțan: Este un an de când i-s'a vestit neamului românesc învierea sa — care a venit după ani de sbucium și suferințe!

S'a prăbușit acum un an cetatea tuturor fără dslegilor și tâlhărilor! Cetatea Ierihonului s'a cucerit de trimisul lui Dumnezeu: **ICLIU MANIU!** Șerpilor și balaurii liberalii au fost zdrobiți 10 Noembrie înseamnă sugrumarea sistemului fanariot din trecut și clădirea temelțiilor regimului nou de dreptate și democrație sănătoasă!

D. N. Buta: Noi tinerii ne-am văzut până azi de carte! Azi nevoile și grijile țării ne-au chemat și pe noi la luptă alături de D-Voastră cei mai bătrâni pentru ca să scoatem țara din ruina în care au împins-o liberalii! Binele și mărirea țării să ne fie suprema țintă! Avem conducător pe d. Iuliu Maniu — *icoană sfântă la care ne închinăm cu toții — și suntem siguri că vom învinge până la sfârșit!*

Cuvântarea dlui deputat Dr. V. V. Tilea.

Fraților, v'ați adunat astăzi în număr atât de mare, ascultând chema-reu conducătorilor voștri, spre a sărbători un an dela venirea la guvern a partidului național-țărănesc. În această zi de glorioasă amintire, frații voștri din acest județ se întrunesc la Ciucea, Hida, Șarmaș și Mociu, — ca să serbeze aceiași izbândă a dreptății de acum un an, precum o serbează astăzi sute de mii de țărani în tot cuprinsul țării.

Indărățul nostru stă astăzi un an de guvernare și am venit să dăm seama despre tot ce-am pus la cale în ucel timp.

Restimpul a fost scurt, am făcut însă tot ce omeneste a fost posibil de făcut, așa că astăzi stăm cu frunțile ridicate în fața voastră. Am adus lei noi am inaugurat în această țară principiile adevărat democratice și au dat cetățenilor libertatea de care au fost deposedați de zece ani de zile.

Prin orânduile economice aduse am scăpat țara din ghiara capitalismului nefast, patronat de o familie care a dus la ruină în zece ani de guvernare o țară atât de bogată și înfloritoare ca și a noastră. Avem mulțumirea că am îndrumat pe adevărata cale, viața de stat a acestei țări, creind adevărata Românie mare, a cărei strălucit viitor demaine va fi dovada muncii cinstite pe care am depus-o și o vom depune în tot timpul guvernării noastre.

Pe deplin convinși că drumul pe care-l urmăm este cel adevărat, nu ne lăsam intimidati de mârșavele atacuri cari se pun la cale zi de zi în contra noastră.

Nu ne oprim în drum până nu vom înfăptui tot ce ne-am propus să înfăptuim spre binele și mărirea acestei țări, pe care au secătuit-o îndeajuns zece ani de zile. Guvernele incapabile.

Mârșăria liberală a mers însă atât de departe încât nu s'au sfiit să pună la cale un odios atac la persoana Principelui Regent Nicolae. Cunoaștem intențiile meschine ale acelor cari au plănuit în ascuns ucel atac.

Să știe însă că nici odată nu vor reuși să separe Dinastia de popor, cum nu vor reuși să steargă nici odată din inimile noastre dragostea față de acelu cu cari am îndurat clipe de cumplită urgență dar și de cea mai înălțătoare bucurie. Coroana, la a cărei umbră s'a făurit visul milenar al poporului nostru, este simbolul în jurul căruia vom face cu toții zid, apărându-o ca pe un scump dar ce ne-a fost hărăzit.

D. Prof. Moroianu: Vreau să vă comunic fraților impresia pe care a făcut-o în streinătate guvernul național-țărănesc. Ei bine pot să vă spun că această impresie e mai mult decât excelentă!

Omul genial Clemenceau mi-a spus: „Nu-i așa că țara e acum mult mai mulțumită — de cum era înainte de venirea la putere a dlui Maniu?”

Streinătatea ne privește cu respect și încredere. Acest lucru de mare importanță se datorește și *tratamentului loial* pe care guvernul nostru l'a aplicat minorităților etnice. Noi vrem să trăim cu toată lumea în bună înțelegere. Și

mai ales cu minoritarii, cari nu din vina lor trăiesc pe același pământ cu noi.

D. Ardevan: Să trăiți Dvoastră armata lui Iuliu Maniu! Armata care ne-a dus la biruința din 10 Noembrie de acum un an! Armata cetățenească care a făcut ordine și a asigurat o atmosferă morală în această țară. Să nu vă lăsați fraților momiți de minciunile liberalilor, cari încearcă să ne ponegriască. Pe liberali îi știm cine sunt! Nădejdea noastră e partidul național-țărănesc.

Să ni-l țină Dumnezeu pe d. Iuliu Maniu!

Discursul dlui prof. Dr. E. Hațeganu.

Iubiții mei frați!

Așa este rânduit, poate de Cel de Sus, ca orice învingere să-și aibă martirii și jertfele sale. Când am fost în 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia un glonț mișelesc a doborât pe țaranul fruntaș Ion Arion. Fie-i memoria binecuvântată! Iar acum când prăznim un an dela căderea guvernului de mișei avem iar mortul, martirul nostru pe: *Gheorghe Tripon* din Vultureni.

Azi e săptămâna de când o ceată de oameni cumpărați pe bani spurcați — banii lui Iuda — au omorât pe fratele nostru Tripon din Vultureni pentru că a strigat să „trăiască Iuliu Maniu!” — Nu le-a fost milă tâlharilor că au rămas orfani 6 copii, fără tată!

Dar mă întreb atunci, fraților: Ce partid e acela care găzduiește în sânul său criminali de drumul mare? Un partid de tâlhari și de ucigași. De aceea e datorია noastră ca azi când sărbătorim învingerea luminii asupra întunericului să ne aducem aminte de martirii noștri. Să ne descoperim capetele în fața mormântului lui Gh. Tripon și Ion Arion și să jurăm că vom duce mai departe la izbândă steagul pentru care ei au murit!

Fraților,

Până azi noi am fost robi și streini în Țara noastră! Și câinele nostru a avut mai multă libertate decât noi — cari aveam mereu în coaste baionetele jandarmilor. Robia însă n'a putut ține o veșnicie.

Tâlharii cari și-au bătut joc de tot ce a fost bun și românesc în această țară au fost răpuși. Libertatea și dreptatea au înviat.

Acum tâlharii de ieri, liberalii încearcă să-și scoată iar capul la lumină. Cutreeră satele în automobile cumpărate pe banii țării și mințesc cât îi ia gura câte de toate — ca să prostiască lumea de cap. Vă întreb însă „Vă place jugul? Vă place jugul liberalilor?” (Strigăte puternice nu, nu!) Dacă nu, apoi arătați-le — acestor „a-

postoli“ liberali pe unde li-e drumul! Si să fim cu toți una căci numai așa vom putea fi tari ca stâncă, încât niciodată și nimeni nu ne va putea învinge! Fiecare să fie un neînfricat luptător contra balaurilor cărora le-am tăiat deja capetele și azi nu fac decât se svârcolesc ca vai de ei să le crească iară capetele! Să lupte fiecare așa încât biruința din 10 Noembrie 1928 să nu fie niciodată pierdută!

După terminarea cuvântărilor s'a expeditat următoarea telegramă dlui Iuliu Maniu:

Dsale Dlui

IULIU MANIU

pres. partidului nat.-țărănesc și prim-ministru

BUCUREȘTI

Mille de cetățeni ai Clujului sărbătorește fericiți ziua de astăzi, comemorând prin venirea D-Voastră la cărma țării înstăpânirea poporului românesc pe soarta sa! Vă asigurăm de ne-

sfârșita noastră dragoste și devotament! Vă urăm înfăptuirea integrală a programului politic al D-Voastră care este și programul partidului național-țărănesc și al țării!

Poporul a aprobat cu strigăte de entuziasm bucurie această telegramă, care a fost imediat expeditată la București.

În urmă, cei 5000 de cetățeni au manifestat pașnic pe străzile Clujului în sunetul sărbătorec al fanfarelor și în falfăirea leneșă a tricolorilor...

Organizația voinicilor din județul Brașov, cu prilejul măreț al sfârșirii steagurilor lor și al depunerii jurământului, Vă roagă să binevoiiți a primi exprimarea admirației și supunerii și devotamentului lor față de Domnia-Voastră, Vă roagă să-i așezați în loc însemnat în inima Domniei Voastre ca să li chemați în grabă, de câte ori țara, neamul ori Partidul Național-Ţărănesc va avea nevoie de noi.

Organizația voinicilor din jud. Brașov.

După acestea, încoloniați ca la soare, voinicii și ceilalți — în sunetul fanfarelor au trecut în sala teatrului „Astra“ care durere s'a văzut neîncheptoare pentru a putea primi nici măcar o parte din asistență.

Aici, d. ministru Voicu Nițescu asistat de toți parlamentarii și frunțașii organizației din Brașov și județ, au comemorat cu măreția cuvenită un an de guvernare.

De aici — oaspeții și organizatorii în frunte cu d. ministru Voicu Nițescu au plecat la Sf. Gheorghe, unde deasemenea în fața lor peste 3000 de cetățeni români și minoritari s'a comemorat un an dela întronarea regimului cinstei și al dreptății.

Grandioasele manifestațiuni dela Brașov, au dovedit încă odată că partidul național-țărănesc se bucură de acelaș sprijin neprecupețit al poporului pentru a cărui mântuire a luptat în trecut și pentru care se luptă și azi.

Nu putem să nu ne exprimăm mulțumirea noastră față de admirabila reușită a serbării de Duminecă din Brașov în care s'au remarcat splendid disciplina și bunul simț care îl are țărânul român. Conducătorii din Brașov se pot felicita cu drept cuvânt, reușind a da celor prezenți și țării întregi o pildă de solidaritate și iubire față de conducători.

Ionel Mărgălianu.

Sărbătoarea zilei de 10 Noembrie la Brașov.

Eri, la Brașov a avut loc, în cadrele unor manifestațiuni de înălțare morală, solemnitățile sfârșirii celor 90 de steaguri și a celor peste 5000 de voinici cari au depus legământul.

ASPECTE.

Orașul liniștit dela poalele Carpaților, cu trecutul său plin de frumoase icoane în care generațiile de azi și cele viitoare vor afla deapaururi exemple demne de imitat, a dovedit încă odată forța sa. Negura deasă care se lăsase în zorii zilei peste orașul liniștit — s'a împrăștiat încet, încet, lăsând să se arate Brașovul în plină haină de sărbătoare.

Vuiu străzile de sunetul fanfarelor, iar pasul cadent al coloanelor cu tricoul în frunte își reaminteau vremile trecute. Frunțașele comune cu preoții albiți de vreme, în frunte își reaminteau legiunile din 1848.

Rând pe rând, încoloniați pe comune, dovedind o disciplină, cum rar fi-e dat să vezi într'altă parte, sosesc voinicii din: Vlădeni, Apașa, Măieruș, Feldioara, Rodbav, Sănpetru, Hărman, Prejmer, Crizbav, Holbav, Zărnești, Râșnov, Tohanul vechiu și nou, Săcelele, Branul, Buzaele, Cristianul, Poiana Mărului și Tănășarii, un șir care par'că nu mai are sfârșit, împurpurat în flamurile drapelurilor. Un pâlnc de călăreți deschid drumul până la arena „Brașovia“.

SOLEMNITATEA DELA ARENA SPORTIVĂ „BRAȘOVIA“.

Arena sportivă „Brașovia“ s'a dovedit ca neîncheptoare, pentru cele peste zece mii de români adunați să asiste la solemnitățile jurământului și sfârșirii steagurilor. Tribunele gemeau, sub greutatea bătrânilor iar vastul teren forma o mare de capete.

Voinicii se încorporează, fiecare comună la steagul ei.

În asistență am remarcat printre alții mulți pe dnii: I. Cuteanu, dr. Suci, Victor Braniste, senator, dr. Debu deputat, dr. Hodornău protopop, Poda, dr. Ioaneș, dr. Precup, Hodornău avocat, Ion Crăciunel, Cirica, dr. Căliman, dr. Bran Lemeny, Radu Oltean, păr. Mircea Toma, Tohanul vechiu, păr. G. Constantin, Stupini, păr. Gogonea, Poiana Mărului, păr. Furnică, Suci, dr. A. T. Mureșan, Constantinescu, Brode, s. a. m. d.

Fanfarele cutremură, mulțimea ovaționează, urale nesfârșite se înalță către ceriuri.

În asemenea clipe de înălțare, ia cuvântul, TRIBUNUL LEGIUNEI BRAȘOV dl ION CRĂCIUNEL, care în cuvinte frumoase explică voinicilor care vor depune legământul, rolul lor și scopul înființării cetelor voi nicești.

„Frați Voinici!”

Sufletul meu simte în aceste clipe mărețe o nouă viață. Când văd în jurul meu, pădurea aceste tinăre de steaguri și piepturile voastre, în cari palpită o inimă caldă românească mi-aduc aminte de trecutul nemilos și vitreg, când pentru a veni în mijlocul vostru, cari ne derași, trebuia să trecem prin adărate linii de foc. Azi, când sub blândețele raze de soare toamnătic, adunați în măreață adunare de biruință, gândul meu se îndreaptă către acela, care intru-

pează în el aspirațiile acestui popor reprezentând forma cea mai înaltă de dreptate și cinste! Adus și trimis de Cel Cereșc, omul acesta e dl Iuliu Maniu! (urale).

VOINICI!

Voi sunteți luptătorii de mâine și speranța de azi a neamului nostru. De aceea cinstea de a te număra în rândurile voinicilor, aduce după sine și datorii față de țară, față de steagul și partidul cărora le jurăți. A fi voinic inseamnă a fi un om al datoriei, al cinstei și al legii! Voinicul este un ostaș al binelui, frumosului, în înjelesul adevărat al cuvântului și al dreptății.

Prin voi și noi, România-Mare va fi mare nu numai ca întindere dar și ca bogăție.

Înființând cetetele de voinici, voim să fim cât mai strânși uniți. Vrem să ne cunoaștem mai bine și cunoscându-ne să ne ajutăm. Noi și voi — trebuie să formăm o singură unitate mare și puternică, pe care acei care ne voesc răul să nu aibă puterea a o învinge.

Cunoscându-vă și cunoscându-ne de azi înainte și mai bine vom putea spune oricui, că noi, legiunea Brașov, alături de ceilalți frați ai noștri, vom fi vrednici întotdeauna de a fi legionari devotați ai cauzei pentru care luptăm.

Mulțumindu-vă pentru dragostea cu care ne-ați primit în mijlocul vostru și pentru ascultarea ce ne-ați dat-o chemării noastre, prezentându-vă într'un număr așa de mare, Vă asigurăm că și noi Vă vom răspunde întotdeauna cu aceeaș dragoste și ascultare.

Să trăiți!

În numele Directoriului „Chemării“ i-a cuvântul d. Dr. A. T. Mureșanu:

Frați voinici!

O bucurie mare se deslănțuește azi dela un capăt la celalt al țării. Ziua de azi e ziua mare de bucurie a poporului, care și sărbătorește guvernarea de un an. Brașovul — centru puternic al românismului și izvor nesecat de patriotism neprecupețit are o dublă sărbătoare. Jubiland cu toată sinceritatea admirației sale guvernarea măreață a partidului național-țărănesc, aduce partidului contribuția unei noi și tinere generații de luptă.

Generația tânără dată lumii ca o răscumpărare pentru suferințele fără margini din război s'a afirmat mândră în toate țările. Dacă este adevărat că în țara noastră încadrarea generațiilor tinere în viața publică a țării a venit cam târziu, nu mai puțin este adevărat că la noi această incopiere a tinerețului în viața politică a neamului nostru s'a întâmplat spontan și cu atâta însuflețire ca nicăieri, spre mândria generațiilor tinere din țara noastră, ei s'au atașat luptătorilor neamului chiar atunci când solidarizarea lor a fost mai binevenită, deci mai prețioasă.

În numele centrului „Chemarea“ din Cluj și în numele acelor peste unasută de mii de voinici organizați și strânși uniți sub steagul sfânt al țării și al partidului nostru, cari s'au declarat mai înainte ca s'gldați disciplinați ai cauzei românești: Vă aduc, — frați voinici din Brașov, — salutul lor frătesc!

Trimis de iubitul nostru frate deputat Tilea pe care l-ați solicitat între voi cu atâta dragoste frățească, vă tâlmăcesc adâncă lui părere de rău de a nu fi de față în mijlocul vostru, reținut fiind — din cauze asemănătoare — la Cluj. Salut în numele Directoriului „Chemării“

Tinerimei Național-Ţărăniste“ pe acei bravi frați de luptă cari v'au adunat în acest frumos mănunchiu de solidarizare tânără în contra tuturor blăstă-mățiilor din țară și în contra tuturor acelor fii mașteri ai țării, cari ar vrea că o expună țara la o nouă maltratare, sum au mai făcut-o cu atâta sadism timp de zece ani.

Urând-vă izbândă după izbândă să strigăm cu toții și din sufletul nostru, să Trăiască M. S. Regele Mihailu Trăiască Inalta Regență!

Trăiască Partidul Național-Ţărănesc. Să trăiți și voi într'u mulți ani și să fiți pe veci mândria scumpei noastre Țări.

În uralele nesfârșite al mulțimei, începe serviciul divin oficiat de On. dr. Debu și Hodornău.

Steagurile se pleacă — capetele se descoperă, iar preoții binecuvântând stropesc cu aghiazmă flamurile.

Într'o clipă mare și frumoasă Păr. Debu, i-a jurământul. Din toate piepturile se aude respicatul formula jurământului prestat Regelui, Țării și Partidului Național-Ţărănesc.

După depunerea legământului d. avocat Hodornău citește următoarea telegramă adresată dlui Iuliu Maniu, preș. Consiliului de Miniștrii București

Prietanii și abonații ziarului nostru sunt rugați a aprecia eforturile materiale ale ziarului nostru, sprijinindu-ne cu achitarea abonamentului: Nu suntem un ziar comercializat, nici un ziar susținut. Pe lângă grija mare ce depuем în redactarea ziarului nostru, ne apasă greu și grija materială. Nu vrem comercializarea, nici aservirea scrisurii noastre; preferim a apela la sprijinul disținșilor pretini și abonați ai noștri. Mai presus de sumă, noi apreciem gestul.

Redacția

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. O. Naivu, com. Politică jud. Deintereș. Dta la fel ca și mine? Într'adevăr și eu când am văzut în linia întâi a purtătorilor dela congresul liberal pe niște fripturiști, nu mai știam despre ce-i vorba. Credeam și eu că desigur e un congres fripturist-liberal, când colo interviuând pe unul dintre ei, pe Lazar Chimila fost deputat al jandarmilor, și fripturist de mână întâiu, găsi că ei — fripturiștii participanți la congresul liberal din Cluj, nu mai erau fripturiști, căci au fost avansați la gradul de bifripturiști, fripturisindu-se acum din nou la liberali. Acești fripturiști dealtfel, după cât mi-a spus „distinsul“ meu interviuval, în fiecă an se atașază unui alt partid. În 1925 erau naționali, în 1926 fripturisti (cu carale), 1927—28 desorientați făceau pe averescanii, 1929 liberali, în 1930 lupiști apoi draci, apoi măsă ecetedra.

Aștia au frate Naivu, credință și convingere, nu glumă.

„Adeverul“, câte odată neadeverat; București. În No. 9 Sămbătă 1929 cetim: pe pag. I:

„În Franța, președintele consiliului de miniștri deține și portofoliul ministerului de interne, și nu i se pare că e împovărat.

La noi, șeful guvernului nu mai deține nici un portofoliu peste prezidenție.

În schimb mai are și un subsecretariat de stat...”

Pe pag. 3-a al aceluiași număr al „Adeverului“ vedem fotografia unui bărbat frumos și scris sub ea: dl Marcel Herand Subsecretar de Stat la Prezidenția Consiliului de Miniștrii în noul guvern Tardieu.

„Las pe dl Socor să mediteze ... dsa n'are nici o vină, ce știe dsa? ce se spune pe pag. I și ce pe pag. III al aceluiași număr al „Adeverului“!

La orice caz la mijloc e și un ne„adever“ identificat, de cealalte nu vorbim.

Ce știm noi?!

D. G. Ștefan. Într'adevăr consemnul era ca la congres fiecare liberal cărturar să aducă 3 steaguri și cel puțin 100 țărani; că n'ai văzut decât un șgur steag? Cealalte erau în buzunarele lor? Ca ce să le arate? Cât despre țărani că dta nu crezi că ar fi adus fiecare cărturar 100 țărani, își răspund că nici eu nu cred, mai ales ... că i-am văzut pe toți cei 80 țărani cari au fost în total la congresul lor.

D. Ionică Proștuța, com. Năpăitu, jud. Ascultămă. Proștuțule! Nu ceti tu ziarele a cincea, șasa zi după congrese căci tu nu știi încă cum se fac lucrurile astea. Uite ti-le spun eu cum a fost de pildă la congresul liberalilor din Cluj, Dumineca trecută. Într'adevăr la congres au fost de față 81 și jumătate țărani și 213 nădrăgari. Luni scriau ziarele liberale că au fost de față tot cu câte o sută mai mulți adică 181 și jumătate țărani 313 nădrăgari. Marți cu câte o mie mai mulți (nu ca Duminecă ci ca Lună) adică 1181 țărani (aici lasă și pe cel jumătate) și 1331 nădrăgari. Miercuri scria că toți laolaltă adică 1181 cu 1331 căți minția Marți că au fost de față, Dumineca, fac 5000 de oameni. Și dacă nu se întâmpla ca Vineri să fie sărbătoare, când n'au mai putut scrie nimic, te pomenești că ajungeau la zece de mii de participanți, dragă Proștuțule. Învățătura de aici e ca să citești cele mai proaspete ziare, mai ales dacă ele sunt liberale.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN